

Brassói Lapok

Ára 5 lej

Szerda
1931 * június 24

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

140. szám
XXXVII. évtolyam

Ára 5 lej

A kiskereskedők...

Ma már nem azok, akik régebben voltak, az aranyos középkor arisztokratái, a lassu, de biztos meglepedés letéteményesei, a bebiztosított, kényelmes és jószagu öregség várományosai.

Ők a gazdasági élet szeizmográfjai. Ők érzik meg leghamarább a gazdasági veszedelmet. A milliós tömegek összeroppanása, elkenyértelenedése, siró-rivalgása, rajtuk keresztül kezd leghamarabb ideges vibrációba a mai gazdasági felépítettsgű társadalomban. A kiskereskedők társadalma az a tü a szeizmográfban, amely a közeledő gazdasági katasztrófa szélére már akkor kilendül, amikor a felelős tényezők még mindig fürödnek a bizakodásban.

Romániában már rég tul vagyunk ezen. A kiskereskedők vészjelzése régóta ott rezeg már a levegőben, s megújul minduntalan. Mindenki tudja, mindenki érzi, csak azok nem akarnak törődni vele, akiknek kötelességük volna figyelni, hivatalból is, ezt a szeizmográfot. Pedig az eddigi katasztrófákra újak és újabbak jönnek és jöhetnek. Jó lenne, hasznos lenne figyelni tehát arra, hogy mit mutat a kiskereskedők figyelmeztető tüje.

Legújban Brassóban tartottak tiltakozó gyűlést. Az italkiméresi engedélyek árverezése ellen tiltakoztak. De ők is jól tudták, a mint mi is jól tudjuk, hogy nem is az italról van itt szó, hanem arról a gazdaság-politikai rendszerről, mely hosszú évek óta a kisexisztenciák elnyomójaként érvényesült, csak azért, hogy a nagyobbak, a kövérebb halak bizonyosabban megszughassák e jelenlegi idők válságosan zavaros hullámaít. Ez pedig nagyon-nagy baj, annyira nagy, hogy végzetessé is válhatik.

Ezt mondotta a kiskereskedők egyébként igen elkéseregett hangu brassói gyűlése. És még azt is mondotta, feltételezte, hogy ez a kormány, amelyben határozott hajlandóság mutatkozik a multak bakklövéseinek helyrehozására, ezen a téren is akar tenni és tesz is valami hasznosat.

Jorga talán figyelni fog a gazdasági élet szeizmográfjára, mert, — amint ő maga annyiszor mondotta, — nem politizálni, hanem dolgozni akar.

Halotti beszéd korunk hőse fölött

A kéz ökolbe szorul. A sziv verése megáll egy pillanatra. A szem előtt fekete köd baka-csinjába takarózik a nyári verőfény.

Halottunk van. Siratja anyja és családja s az a sok felebarát, aki ismerte. És meggyászoljuk mi, akik nem is láttuk s akik majd az örök Biró előtt találkozhatunk vele.

Jakabffy Jánoskának hívták, amíg az élet vendégségbe volt földi porhüvelyében, 12—13 esztendőre. Piskin hatodik osztályát járta az elemi iskolának. Hivatalos becslés szerint csak gyermek volt. Elemista. Kis nebuló.

Zsákokat cipelt s nehéz terheket emelgetett, fillérekért s a jól végzett munka bőséges verejtékében és boldogságában vitte haza a napi keresetet. Jánoska kenyeret adott az anyjának, olyan időkben, amikor a hatalom urai százak és ezrek szájától veszik el a havi fikszumot.

A gondok nem nyomták le ezt a kis Herkulest, csak a mázsás terhek emelgetésében szakadt meg a teste. Mint a legendák hősei: elment az utolsó harcra, leletta a vizsgát a hatodik elemiről is. Azután jött egy hatalmas vérömlés és a kis családfenntartó kidőlt a sorból.

Élete és hősi halála a megélhetés frontján nem több, mint amikor egy homokszem elkallódik a kozmikus erők viharában: És mégis: egy pillanatra meg kell állanunk fölötte.

A vitézi halál tragikumában aranybetűkkel szeretnők nevéit beírni e kor gyászos történetébe, ahol csörtetők, törtelők, pernahajderek, iparlovagok, államférfiak maszkjában bujkáló Lombrozo-típusok szedik le egy ország munkájának gyümölcsét.

A megbecsülés lobogóját meghajjtuk elnyújt, megszakadt kis teste előtt.

Mert Jakabffy János hatodikos elemista Piskin — hős volt.

Mai hős, az otromba és gyalázatos nyomorúság lövészárkában.

Máris eredménye van Chequersnek

Hoover kétévi moratóriumot ajánlott fel

ugy a háborus antant-adósságokra, mint a német jóvátételi fizetésekre

Anglia és Amerika letörlik a francia önkényi és kíségitik Németországot

New-york, június 22.

A Fehér Ház szombaton este egy minden kétséget eloszlató közleményt adott ki azokkal a tárgyalásokkal kapcsolatban, amelyeket Hoover elnök csüitörtök este óta a köztársasági és demokrata párt vezetőivel a szövetségi adósságokat s a német jóvátételi fizetéseket illetőleg folytatott.

A kommüniké szerint az USA kormánya egyévi moratóriumot ajánl fel a volt antant-államoknak, ha a maguk részéről belemennek a német jóvátételi fizetéseknél ugyanennyi időre való felfüg-

gesztésébe.

Hoover elnök ugyanis azt tartja, hogy csak ilymódon lehet Németországot jelenlegi kaotikus helyzetéből kíségiteni. A moratórium természetesen nem vonatkoznék a magánkézi, hanem csupán a háborus kölcsönökre, s célja az, hogy az adós államoknak időt adjon nemzeti jólétük visszanyerésére. A szövetségi háborus adósságok teljes törlesztésének az eszméjét Hoover nem helyesli, mert ez csak fokozná a jelenlegi bizalom-válságot.

Hoovernek ezt a nagyjelentőségű, elhatározó lépését az amerikai politikai és gazdasági körök egyaránt támogatják. —

Jelentős körülmény ebből a szempontból, hogy számos szenátoron és képviselőn kívül Dawes és Owen D. Young, a róluk elnevezett német jóvátételi tervek szerzői is

bejelentették helyeslésüket Hoover kezdeményezéséhez.

Ez biztosítéka annak, hogy a kongresszus nem fog nehézségeket támasztani s magáévá teszi az elnök javaslatát.

Ezért a nagyhorderejű engedményért Hoover viszonzást remél Európától a leszerelés terén, bár ajánlatát nem hozza kimondott összefüggésbe a jövő évben összeülő leszerelési konferenciával.

Az ajánlat hatása Németországban

Berlin, június 22.

Hoover elnöknek az a készsége, hogy a volt antant-államok amerikai adósságaira adandó 1—2 évi moratóriummal lehetővé tegye a német jóvátételi fizetések ugyanennyi időre való felfüggesztését s ezáltal Németország válságos helyzetének a szanálását, a birodalmi kormány körében nagy meglepedést váltott ki, annál is inkább, mert

az újabb washingtoni kábeljelentések szerint Hoover két évi moratóriumra is hajlandó.

A birodalmi kormány azonnal közölte a Fehér Házzal, hogy hozzájárul Hoover elnök javaslatához.

Politikai körökben a Hoover által ugy a szövetségi háborus adósságokra, mint ezen a réven a német jóvátételi fizetésekre felajánlott két évi moratóriumot a chequersi találkozó eredményének, következtetésnek pedig Brüning sikerének tekintik. Biztosra veszik, hogy Németország válságos pénzügyi helyzetének az a jellemzése, amelyet Brüning és Curtius Chequersben MacDonalddnak és Hendersonnak adott, a főszerepet játszott a megbeszélésekben, amelyeket Mellon amerikai pénzügyminiszter a napokban Londonban folytatott. Kétségtelen, hogy Mellon azonnal közölte Hooverrel az angol államférfiaktól Németországot illetőleg nyert bizalmas információit s ezek készítették az elnököt ilyen gyors kezdeményezésre.

A kétévi moratórium másfél milliárd márkányi megtakarítást fog jelenteni a német államháztartásnak, míg az Amerikai Egyesült Államok körülbélül ötszáz millió dollártól esnek el a két év folyamán, mert háborus követeléseik törlesztéséből évente átlag 250 millió dollárt kapnak.

ANGLIA IS HOZZAJÁRUL A JAVASLATHOZ

A moratóriumra vonatkozó közleménnyel kapcsolatban kormánya nevében MacDonaldd is táviratilag értesítette Hoover elnököt, hogy egyetért akciójával s minden erejével kész közreműködni abban, hogy Németország rendbehozhassa pénzügyeit s kilábolhasson jelenlegi veszélyes helyzetéből, amely az egész világgazdasági válságot is károsan befolyásolja.

Franciaország a moratórium kérdésében csak kedden foglalt állást.

Az amerikai sajtó hangulata határozottan Németországot mellett és Franciaország ellen van.

Hoover kezdeményezését, amely kétségtelenül angol sugalmazásra történt, úgy ítélik meg, mint amely egyben súlyos csapás a francia politikára.

Anglia ezzel már másodszor sujt a francia hegemóniára, amely valósággal diktátoroskodni akart az európai politikában és teljesen a maga befolyása alá próbálta igázni Németországot és különösen Ausztriát.

A Hoover-javaslat, amelyhez Anglia rögtön hozzájárult, befejezett tény elé állítja

Franciaországot és érdekcsoportját, a mely hallani se makart a moratóriumról.

A HOOVER-AKCIÓ HATÁSA A BÖRZÉN

A Hoover-ajánlat olyan kedvező hatást tett a newyorki tőzsdén, hogy az értékpapírok s köztük különösen a német Dawes-és Young-kötvények árfolyamában jelentős emelkedés állott be. A többi tőzsdék is kedvezően reagáltak a német jóvátételi problémának a moratóriummal való átmeneti rendezésére.

Augusztusig két órával, azon tul egy órával előre tolják az időszámítást

Csődöt mondott Romániában a középeurópai idő

Bukarest, június 22.

Valcoovici közlekedésügyi miniszter a beérkező jelentések alapján megállapította, hogy a romániai viszonyok között az ujonnan bevezetett középeurópai időszámítás nem megfelelő, mert így a nappal éjjeli két órák kezdődik. Ezért a miniszter törvényjavaslatot dolgozott ki, melyet a napokban terjeszt be a kamara elé. A törvényjavaslat indokolása kifejti, hogy középeurópai időszámítás csak a vasúti forgalomban jelent lényegtelen előnyt, ezzel szemben ipari szempontokból végtelenül káros. Ezért javasolja a romániai időszámítás specializálását. Eszerint az órát nyáron, májustól augusztusig a maihoz viszonyítva két órával, az év többi részében pedig egy órával tolnák előre.

Ha a kormány a javaslatot elfogadja, az új időrend még a nyár folyamán életbe lép.

Az egészségügyi törvényt alapjában megváltoztatja a kormány

Fontos intézkedések a körorvosokról, a gyógyszerári engedélyekről és a fogászokról

Bukarest, június 22.

Az egészségügyi miniszterium törvényjavaslatot készített az egészségügyi törvény fontosabb szakaszainak megváltoztatásáról. E változtatások között a következő újításokat vezetik majd be:

1. A körorvosi állásokat eszentul nem kinevezés, hanem pályázat útján állítják be. A javaslat szerint azoknak is pályázniuk kell, akik az előző kormányzat alatt kinevezettek.

2. Eddig a gyógyszerári engedélyek 5000 lélekre voltak kötve. Ez a szám a

javaslat szerint 4000 lélekre csökken, tehát a gyógyszerárak száma valószínűleg emelkedni fog.

3. A javaslat kihangsúlyozza, hogy a most érvényben levő egészségügyi törvény a fogtechnikusoknak túlsok előnyt ad, ambar ez a technikusok kulturszínvonalához képest felesleges. Hogy a javaslat mit ért ezalatt, nem lehet tudni, sem azt, hogy az új egészségügyi éra mit szándékol a fogászokkal, akikkel kapcsolatban — ugy látszik — végleges helyzetet nem tudnak teremteni.

Budapest:

»Ékszerablás a Király-uccában«

Fodor László műve

Székelyudvarhely: **Váltó-lopás a Bethlen-uccában**

Ismeretlen szerző tehetséges munkája

BETÖRTEK...

Székelyudvarhely, június 22.

Hisszük, megboesát Fodor László, annyi világsiker szerzője, hogy egy ilyen lokális premiér alkalmából egy bizonyos fokú cimboritást követtünk el. Egy föltétlen tehetséges kezdő mutatkozott be vasárnapra virradó éjjel a székelyudvarhelyi Bethlen-utcai Orbán-utca-ban. Művének jobb címet egyelőre nem tudunk kapni. Különben a premiérnek nem volt sikere volt s a szerző a tantiémet mindjárt fel is vette, vagy 50.000 lej, váltó-ürlapokban, bélyegeken, dohány- és cigarettaeműekben. A rendezés is kifogástalan volt, hanem kedves és enyhén tisztelt szerkesztő ur, az még sem volt egy rendes dolog, amit ott lent a pincében csinált...

Ha a kedves olvasó megerőlteti az emlékezőtehetségét, nem hiszem, ne emlékezzék vissza arra, hogy ezelőtt három-négy hónappal még egy illető éppen ebből a trafikból próbált beszerezni vagy 28 ezer lej értékű váltó-ürlapot, mellyel, úgy gondolta, — amint kiderült a vallatásnál, — hogy be tudja tömni az egzisztenciáján kapott léket. Akkor ez a „beszerzés” részleges happi-ennel végződött, amennyiben a trafikos még aznap este sajátkezűleg fogta el a tettest, akinél hiánytalanul megtalálták az elemelt értékeket. A tettesnél viszont csak négy és fél hónap múlva fog eljönni a várvavárt „end.” Eppen szüretre...

Ezek a mind gyakoribb trafik-büntények is csak a gazdasági krízisre és a pénz-krachra vezethetők vissza. És pedig olyan értelemben, hogy egyrészt ma még talán csak a trafik készpénz-üzlet, másrészt, ki tud ma élni váltó és bélyeg nélkül. Jellemző és honorálandó készség a mostani tettestől, hogy a kinyitott kasszára felragasztott egy kétlejes repülő-bélyeget. Most itt széles körben vita tárgya, hogy ilyen esetekben hogy intézkedik a bélyegtörvény. Hiába, nem elég világos az ügy ezekkel a repülő-bélyegekkel...

TÁRGYILAGOS KRITIKA A „MÜRÖL”

A műnek, — mely, mint említettük, éjjeli előadásban ment, — rövid tartalma a következő: vasárnapra virradó éjjel ismeretlen tettes hatolt be az Orbán-utca-utca, ahonnan mintegy 50 ezer lej értékű váltót, bélyeget, dohányeműt és némi készpénzt lopott el. A rendőrség bevezette a nyomozást.

A téma, mint látjuk, nem új, mondhatnánk elcsépett. És ami mégis kiemeli e művet az efféle tárgyú munkák sorából, az a mű stílusa. A stílus mentes minden modern raffiniációtól és visszamatatós az őt felé, a kezdet felé, a mikor szűz eredetiségben és egyszerűségben, folydogáltak a dolgok. A „szerző” a legegyszerűbb eszközökkel igyekezett hatni. És hatott is. Ez az egyvonalúság, ezek az érthető formák, hisszük, hogy egy új megnyilatkozási forma hajnalhasadása. A szerző nem akart bonyolult lelki kérdéseket feladni: egyszerűen a trafikba vezető hátsó ajtóról a lakatot leütötte. E szakma már-már dekadenciába hajló művészetében, a formák és eszközök szédítő táncában, szinte felüldítőleg hat ez a népdalszerű egyszerűség. Egyszerűen leütötte... A léleknek, az új lelkeségnek ez a spontán megnyilatkozása, — mely megnyilatkozást nem tett ködössé, sokrétűvé, érthetlenné a kultura, technika és a különböző társadalmi felfogások egymásra hatásából eredő bizonytalanság, — egyszerűen elbájoló. Ó, leütötte. Egyszerűen, őszintén, ősrimitívussággal. Bájos kis mezei virág a terhesillatú, kábító, dus és komplikált szírmu falkibontások, autósbanditák és tekervényes csekk-csalások közepette. Ó, egyszerűen leütötte... Valami olyant érzek, mintha egy őskori köeszközt látnék, vagy egy ősdallam primitív hangjait hallanám. — Meglegyint az események szele, mely vissza-felé fu, a dolgok kezdete felé. Mondom, valami ilyent érzek. Hogy, majd mikor engem ttnnek le egész egyszerűen, igazán nem tudom mit fogok érezni...

A „szerző”, miután így mintegy megadta az alaphangot, körülbelül ezen a szinten, ilyen eszközökkel dolgozott tovább is. Aztán, ugy-látszik, megreggelizett: kenyérmorzsa maradtak a pulton. A kasszában viszont nem maradtak váltók. A nagy kasszában, melyben a pénz állott, nem is nyult hozzá. A mai „szerzők” közt igazán ritkaság ez a szerénység, hogy nem próbált nagy hanggal, képességein

felülálló problémákhoz nyulni. Tessék elhinni, ez a „szerző” udvariasan helyet csinált, előzékenyen tüzet ad, csóválja fejét a viszonyok láttára; cukrot visz haza a kislányának, lombhulláskor szívébe költözik a melankólia egy yálfaja, néha esetleg sir. Így egész rendes ember lehet. Egyetlen terhelő bizonyíték, — az is csak amolyan negatív, — hogy a trafikban gyönyörű virágok voltak és azokat nem vitte el. Ugy látszik, nem szereti a virágot. Mondom, ez az egyetlen terhelő bizonyíték, erkölcsi felfogása mellett. Az el nem vitt virág. Na és persze az elvitt 50 ezer lejnyi holmi.

A külügyminisztériumban tárgyalják a Csiki Magánjavak ügyét

Az első értekezleten Páll Gábor fejtette ki a panaszok álláspontját

Bukarest, június 22.

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a külügyminisztérium utasítására a csik-megyei prefektúra értekezletre hívatta össze a Csiki Magánjavak igazgatóságát. A tanácskozás bejelentett célja az volt, hogy a Csiki Magánjavak igazgatósága, a Népszövetséghez benyújtott petíció aláírói és a külügyminisztérium között megkezdődjenek azok az egyezkedő tárgyalások, amelyeknek lefolytatására a Népszövetség Romániának egyenes utasítást adott.

Páll Gábor dr. magyarpárti képviselő, a csiki székelység nagyjelentőségű ügyének a kezdetül fogva főmozgatója és szinte egyedüli diadalravívője volt, teljesítette a prefektus közvetítésével hozzájuttatott külügyminisztérium utasítást. Időközben arról is értesítést kapott, hogy a román kormányt a meginduló tárgyalásokon hat tagú bizottság képviseli. Ezt a hattagú bizottságot a külügyminisztérium küldi ki s éppen ezért az egyezkedő tárgyalások Bukarestben, a külügyminisztériumban lesznek.

A csiki székelység ügyének képviselői és a külügyminisztérium kiküldöttei június 19-én, délután öt órakor találkoztak először a külügyminisztériumban, hogy megkezdjék az egyezkedő tárgyalásokat. A tanácskozáson a Magánjavak képviselői teljes számban megjelentek. Ez az első ülés tulajdonképpen csak a tárgyaló felek ismerkedését és a kiegyezésre vonatkozó hivatalos aktus beindítását célozta. Kiemelkedő pontja Páll Gábor dr. nagy beszéde volt. Páll Gábor részletesen kifejtette a Népszövetséghez benyújtott panasz indokait, ismertette azokat a súlyos sérelmeket, amelyeket a csiki székelységnek a hatalmas köztárgyon elkövetése miatt el kellett szenvednie, s aztán a bizottság elé tárta azt az álláspontot, a mi kérdésben a Csiki Magánjavak képviselői a Népszövetség előtt is elfoglalt.

Amíg egy jó határozat eljut az alkalmazásig

A régi munkások elbocsátásával akarja megoldani a minisztérium a munkanélküliséget

Köz munkáknál kötelezik a vállalkozókat, hogy legalább 35 százalékban munkanélkülieket alkalmazzanak. Több-féleképpen is magyarázzák a vonatkozó rendeletet

Bukarest, június 22.

Munkaadói és munkáskörökben egyforma izgalommal tárgyalják a munkaügyi minisztérium rendeletét, amelynek szövege magyar fordításban így hangzik:

„Minden szerződésnek; amelyet mostantól kezdve az állam, a megyék, vagy községek kötni fognak közmunkák vállalatba adásáról, elő kell írni a vállalkozó részére azt a kötelezettséget, hogy ezeknél a munkálatoknál legalább 35 százalékos részesedésig munkanélküli munkásokat alkalmazzanak, akiket a munkaügyi minisztérium, vagy annak külső szervei ajánlanak.

Ezek a rendelkezések csak olyan esetekben nem kötelezők a vállalkozókra, amikor a minisztérium, vagy annak szervei írásban közölnék velük, hogy nem állanak rendelkezésre munkanélküliek a munkálatok elvégzésére.

A minisztérium, vagy annak szervei által ajánlott munkások munkafeltételei és bérei ugyanazok kell legyenek, mint az illető közmunkánál alkalmazott többi munkásnak. Az államtól, megyétől, vagy községtől függő összes hatóságok jogiügyi osztályának főnökei személyesen felelősek azért, hogy az általuk megkötött szerződésekbe felvegyék azt a záradékot, amely arra kötelezi a vállalkozókat, hogy munkanélkülieket használjanak a fenti feltételek szerint, a minisztérium szerveinek viszont kötelessége a munkanélkülieknek az említett feltételek mellett való alkalmazását ellenőrizni.”

Ennek a rendeletnek az előzménye az volt, hogy az új kormány gazdasági szak-

De azt le lehet tagadni. A virágot ellenben nem.

LÁSSUK A SZERZŐT!

Most, amikor, ha naponta csak 14 hulla van felszervirozva a lapok hasábjain, — az éhség-tüntetések áldozatain és a leépített magyar vasutasokon kívül, — akkor Krausz ur ásit és szítja az eseménytelen életet, — mit lehet írni egy betörésről?!

Az ember bemegy a trafikba, hogy a napi adagot megvegye és akkor látja, hogy egy pár ur van a kassza körül. A tulajdonos kisé sápadt. Mire gondolhat ilyenkor egy normális ember? Arra, hogy foglalnak. És még csak annak sem örül, hogy nem nála foglalnak. Hej, szomorú idők!

— Jóreggelt, — mondja az ember a kisasszonynak, — kérek egy doboz regált.

— Éppen még csak magának hagytak, — így a kisasszony.

— ?
— Hát nem tudja? Betörtek. Az éjjel betörték.

Az ember erre szétnéz és észreveszi, hogy az urak nem végrehajtották. Kissé azért megnyugszik. A kár még megtérülhet...

Aztán, mivel e pillanatban nincs se vevő, se

betörő az üzletben, a kisasszony elmondja, hogy mit vittek el. Hogy elvittek bélyegeket, ennyit, váltókban ennyit, dohányban ennyit és elvitték a fiókból a kisasszony megspórolt 800 lejét is. Nem nagy pénz, de éppen egy grenadin ruha telt volna ki belőle. Már ki is volt nézve a divatlapból. Meg is mutatta a modellt. Csinos kis ruha. És most nem lesz. Minek akkor ez az egész nyár. Elő egy betét lett volna. És fodros lett volna. Térdíj fodros. Sőt antul alább. És most elvitte valaki. A kisasszony szomorúan néz ki a kirakaton. Egy leány megy el a kirakattól. A kisasszony rámutat: éppen ilyen lett volna. El hiszem. A ruhát.

Uj vevő jön, uj csodálkozás, uj bánat.

Kilépek a nyárba. Talán éppen ma van el, só napja. Minden olyan vidám. És mennyi új grenadin ruha. Elől betéttel és fodrosak térdig, sőt alább is...

Kedves „szerző” ur! Ha ön vissza akarja szerezni egy hölgy becsülését, küldje vissza a trafikba a nyolcszáz lej névértékű váltót.

Vagy egy nyolcszáz lej névértékű váltót. Persze, ne írja alá.

Tomcsa Sándor

a munkaügyi minisztérium háttérben akarja szorítani a munkásszervezetek elhelyező iródait.

Ez a tendencia érthető elkeseredést váltott ki a munkásság körében.

Az alkalmazandó munkanélküliek hatóságai kiválóságainak azonban lehetnek még egyéb hátrányai is. Minthogy a munkanélküliek száma nagyobb, mint ahány embert el lehet majd helyezni,

a munkához juttatásnál tág tere nydik az illegális üzleti lehetőségeknek, mert sok munkás lesz hajlandó bizonyos áldozatokra, csak hogy munkához juttassák. Hasonlóképpen fennáll annak a veszedelem is, hogy a hatósági munkanélküliek politikai szempontok játékszerek közre a kisebbségi munkanélküliek ropására.

Mindezekről a súlyos és nem indokolatlan aggályoktól eltekintve, nagyon szerencsétlen a minisztérium rendelet megszövegezése is, amely már is kétféle értelmezésnek ad alkalmat.

Függetlenül attól, hogy a vállalkozó a meglevő munkásokkal, vagy azoknak csak egy részével is el tudja végezteni az új közmunkát, kötelezővé teszük számára annak igazolását, hogy az alkalmazott munkások 35 százaléka munkanélküli volt és hatósági közvetítéssel vette fel őket.

Természetes, hogy ez a második és általánosabb értelmezés abszurd dolog, mert hiszen ezáltal nem lesz kisebb a munkanélküliség, ha 100 jó munkából 35 jó munkást elküld a vállalkozó és esetleg 55 rossz, tanulatlan munkást vesz fel. A munkanélküliség kérdésének ilyen kétbalkezes kezelésével szemben még a munkaadók is a legélesebb kritika álláspontjára helyezkedtek. A munkaadók a rendelet zavaros szövegének átírását követelik annak világos leszövegezésével, hogy

csak új munkások felvétele esetén legyen kötelező a 35 százalékos munkanélküli alkalmazása, de akkor sem a hatósági munkások közvetítő, hanem maga a munkaadó válogassa ki a neki szükséges embereket.

Ezzel szemben a munkásszervezetek az egész rendelet visszavonását követelik.

Kisiparosok és kiskereskedők figyelmébe!

Brassó, június 22.

A munkaügyi inspektorátus felszólítja a kisiparosokat és kiskereskedőket, akiknél tisztelettel több alkalmazott van állásban, hogy az a. b. és c. táblázatokat a megjelölt időben terjesszék be.

Akik tisztelettel kevesebb alkalmazottal dolgoznak, azok az A és B. modelt úgy küldjék be, mint ezelőtt, míg a C. táblázatot — feltéve, hogy változás történt a személyzetben, — minden csütörtökön kell beadni.

Törszde

1931. június 22.

Zürich (nyitás): Berlin 122.15, Amsterdam 207.25, Newyork 514.80, London 25.05, Páris 20.16, Milánó 26.95, Prága 1524.50, Budapest 9002.50, Belgrád 911 hétnyolcad, Bukarest 306.50, Varsó 57.70 Bécs 72.57.

A MEM BERETVAKRÉM ELŐNYEI

BÖSEGES HAB-KIMÉLI A PENGETŐ HIGIENIKUS. — GAZDASÁGOS.

MEYEN MINTARAB KAPHATÓ AZ ÖSSZES SZAKÜZLETEKBE

PROBALJA KI, HOGY MEGGYÖZDÖSSESEN VÉTELEKÉPVISELET: M. MARGULIUS BUCURESTI, SIAORDAN

Megnyitli Szg. 209 Uj szálloda!

NEW-YORK

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 143 (a Gara de Nord mellett)

és „HOTEL MARNA”, Buzești 3.

Egyágyas szobák 100—120 lejig kétágyas szobák 140—160 lejig, beleértve az összes illeteket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előzékeny kiszolgálás.

A tisztviselő és utazó uraknak engedmény.

Az ellenzék parlamenti blokkba tömörül

A liberálisok elhatározták, hogy feladják kormánytámogató álláspontjukat és teljesen független csoportként harcolnak a parlamentben — Az első törvényjavaslatok — Balog István csiki képviselő mandátumát megkonstestálta a magyar párt és megsemmisíti a parlament

Nem lesz hosszú vita a trónbeszéd körül

Bukarest, június 22.

A kamara szombati ülésén a személyi igazolásokról tért át. Ennek során dr. Willer József a Magyarpárt nevében kontesztációt nyújtott be Balog István mandátuma ellen. Balog — ismeretesen — Csikmegyében a kormány listáján jött be.

Willer a kontesztációt frappánsul ható leleplezéssel indokolta meg. Ugyanis kifejtette, sőt iratokkal igazolta, hogy Balogot annakidején a csikszeredei törvényszék, majd ezt követően a tábla is jogerősen elítélte, mert az állam tulajdonát képező sineket eltulajdonította és eladta. Ez pedig kimeríti a vagyoni jogi büntetett deliktumát.

Willer kontesztációját a kamara elfogadta s az ügyet a fegyelmi bizottság elé utasította. Az eből szerzett mandátum felett végeredményben az a bizottság dönt.

A parlament ma a még betöltetlen alnöki és egyéb tisztségek felett dönt s ha az idő engedi, rátér a trónbeszéd vitájára.

ELLENTÉTEK A VALASZFELIRAT KÖRÜL

Ismeretes, hogy a válaszfeliratot a Felsőháznak átnyújtandó küldöttség tagjait már kijelölte a parlament mindkét háza. A kormány most ezzel kapcsolatban azt szeretné, ha a parlament egykettőre befejezné a trónbeszéd vitáját. Ezért utasította mind a két ház az elnököt, lépjenek érintkezésbe az ellenzéki pártok vezetőivel s a kormány nevében kérjék meg őket, hogy a trónbeszédhez egy párt részéről csak egy szóval szóljon hozzá. Amennyiben az ellenzék erre nem volna hajlandó, úgy a kormány részéről indítványt fognak betervezni, hogy az elnökség a trónbeszéd vitáját zárja le.

Valószínű, hogy a vita lezárásának erre a kissé önkényes módjára sor fog kerülni, mert az ellenzék nem hajlandó a kormány kívánságát honorálni. Egyedül a liberális pártban van hajlandóság arra, hogy a részletes disputa helyett egyszerű deklarációt olvasson fel.

Egyébként a liberálisok rohamléptekkel haladnak a nyílt ellenzékieskedés felé. Tegnap a parlamenti csoport elhatározta, hogy a parlamenti tisztikar megválasztásában nem vesznek részt s ezentúl úgy a kamarában, mint a szenátusban külön programmal teljesen önálló alakulatként vesznek részt.

ELLENZÉKI BLOKK VAN ALAKULÓBAN

Mindinkább erősödnek azok a hírek, hogy az ellenzék jelentősebb pártjai blokkba tömörülnek. Eddig a nemzeti parasztpárt, Lupu, a szociáldemokraták és a Stere-csoport között folynak tárgyalások.

Ez a parlamenti blokk már egységesen foglalna állást a kamara elé kerülő törvényjavaslatok problémáiban. A kormány holnap már elő is terjeszti Argetoianu javaslatát a költségvetés kiadásainak csökkentéséről.

A csökkenés 3 milliárd lejre rug. Egyet — mondja egészen felelőtlenül a híradás — a hadügyi büdzséből spórolnak le. Ez már csak azért sem valószínű, mivel a trónbeszéd kihangsúlyozta, hogy a takarékosági program nem érintheti a hadügyi tételeket.

E törvényjavaslatlalt kapcsolatban nagy harc várható a kormány és a nemzeti parasztpárt között.

A kormány ugyanis be akarja bizonyítani, hogy Maniu, illetve Mironescu

Iparosok, technikusok, szakmunkások, gazdálkodók

kérjék azonnal ujonnan megjelent speciális szak-könyv jegyzékeinket. 36 oldalas mezőgazdasági, vagy 44 oldalas ipari és technikai szakkönyvjegyzékünket minden érdeklődőnek teljesen díjtalanul megküldjük. — Brassói Lakatos Árpád Könyvosztálya.

cu 12 milliárd lej passzívát hagyott hátra.

A nemzeti parasztpárt ezzel szemben csak 3 milliárdról hajlandó tudni.

AZ ELNÖKVÁLASZTÁS

A kamara szombati ülésének igen érdekes mozzanata volt az elnökválasztás. Az ellenzéki pártok tartózkodtak a szavazástól. (A liberálisok is!) Így a kormány jelöltjének, Pompei professzornak megválasztása nem volt kétséges. Pompeit 151 szavazattal meg is választották, de jellemző, hogy Cuza, aki eddig korelnök volt, 39 szavazatot kapott. A kormánypárti egység tehát nem bizonyult tulerősnek.

Az ülés végén Jorga a kamara miniszterelnöki szobájában átadta Cuzának a

román koronarend kitüntetését. A miniszterelnök Cuzát átölelte és megcsókolta.

Ezzel a kitüntetéssel kapcsolatban a kamara folyosóján a következő derűs, de valószínűleg meg nem történt epizód hirtelen terjedt el: Ismeretes, hogy Jorga néhány hónappal ezelőtt még nagy ellessége volt Cuzának s egyszer azt mondotta, ha ő kerülne hatalomra, lecsukná a jassii professzort. Most azután, mikor behívta a miniszterelnöki szobába, asztalán kereste a kitüntetésről szóló okmányt. Fel is vett egy ívet, de hirtelen visszadugta:

— Pardon, ez a letartóztatásról szóló végzés...

S elővette a kitüntetésről szóló okmányt.

A belügyi államtitkár a kisebbségek szabadságjogairól

Munteanu-Ramnic kulturális szabadságot ígér és sürget

Bukarest, június 22.

Munteanu-Ramnic belügyi államtitkár ma a kisebbségekkel kapcsolatban igen nagyjelentőségű nyilatkozatot tett, melynek lényeges része a következő:

— A romániai kisebbségek kulturális és művészei megnyilatkozásai teljesen szabadok kell legyenek. A gondolat kifejezésének teljes akadályozatlansága: ez a feltevése annak, hogy a kisebb csoportok komolyan közreműködhesse a tömegek nevelésében és a kulturális haladásban. A kultúra harmonizálja a lelkeket, elhárítja a kilengéseket és előmozdítja a különböző nemzetek közelségét.

Az erdélyi kiskereskedők és korcsmárosok izgalmas gyűlése

Küldöttség utján tiltakoznak az italmérségi engedélyek árverése ellen

Brassó, június 22.

Az Erdélyi Kiskereskedők Szövetségének meghívására vasárnap délelőtt viharos és elkéseregett hangú gyűlést tartottak Erdélyi kiskereskedői és korcsmárosai brassói „Gewerbeverein” gyűléstermében. Gyűlésük egyetlen napirendi pontja az volt, hogy

tiltakozásukat fejezzék ki az italmérségi engedélyeknek július elsejére kitűzött újabb árverése ellen.

A gyűlést Ciurcu György szövetségi elnök román, majd Száva Gerő társelnök magyar s végül Klees József németnyelvű beszéddel nyitotta meg. Szegő Árpád brassói likörgyáros a likörszindikátus képviselőtében magyar és román nyelven ismertette az italmérségi engedélyek kérését, Domaneczky János pedig németül tolmácsolta a nagyfontosságú kérdést. — Pora János, Szabó Béni, Szele Béla dr., Cazan fogarasi kiküldött, Theodor Frösina és Balázs Ferenc szövetségi főtitkár hozzászólásai után az izgatott hangulatu gyűlés a következő határozatot hozta:

Egy kolozsvári tennispár borzalmas tragédiája

Lakatos Árpád 23 éves fiatal-embert agyonnyomta, partner-nőjét, Ujfalvi Margitot életveszélyesen megsebesítette egy fa, amelyet rájukdöntött a vihar

Kolozsvár, június 22

Megrendítő szerencsétlenségnek lett okozója az a hatalmas vihar, amely tegnap délután négyórákor vonult végig Kolozsvár felett. Vasárnap lévén, a sétányon sok ember tartózkodott, akik a vihar megindulásakor a fák alá menekültek. Az ilyenformán védelmet keresők között volt Lakatos Árpád huszonhárom éves fiatal-ember is, aki Ujfalvi Margittal, a kolozsvári Minerva biztosító intézet főtitkárleányának leányával a tennispályáról tartott éppen hazafelé.

A fiatalember és partnere szintén egy fa alatt húzódtak meg, amikor a borzalmas erővel tomboló vihar egy szempillantás alatt kicsavarta és ledöntötte a fát, amelynek törzse Lakatos Árpádot a szó szoros értelmében

agyonnyomta, Ujfalvi Margitnak pedig a koponyáját törte be.

A közelben állók rémülten látták a katasztrófát, de a folytonos villámlások és a teljes erőből csapdosó vihar közepette nem mertek helyükről elmozdulni, segítségért kiáltó hangjukat pedig elnyelte az orkán. Így történhetett meg, hogy Lakatos Árpád holtteste másfelőlán át feküdt a rázuhant fatörzs alatt, míg Ujfalvi Margit ugyancsak tehetetlenül, eszméletét veszítve hevert a felázott sáros földön.

Végre, amikor a vihar elcsendesedett, értesítették a mentőket és a tüzoltókat, akik a ledöntött fát elmozdították. Lakatos Árpád holtteste

összetörve, összelapítva, mélyen bele-

préselődve az iszapba, feküdt a félrotolt fa alatt.

Rajta már nem lehetett segíteni, a mentőorvos csak a halált konstatálhatta, amely a szerencsétlenség pillanatában, a lezuhanó fának a koponyára mért hatalmas ütéstől azonnal beállt. Ujfalvi Margitot a klinikára szállították, ahol

azonnal meg kellett operálni.

Vasárnap délután óta a szerencsétlen leány még nem tért magához és az orvosok szerint a következő három nap fogja csak eldönteni, hogy a leány életben maradhat-e, vagy sem.

A kettős tragédia, amelynek áldozatait Kolozsváron jól ismerik, nagy megdöbbenést és részvételt keltett városzerte.

Buresch alakította meg az új osztrák kormányt

Bécs, június 22.

Seipel prelátus visszalépése után, — amint megirtuk, — Miklós szövetségi elnök Buresch alsóosztriai tartományfőnököt bízta meg a kabinet-alakítással, aki szombaton, a késő esti órákban, össze is hozta az új kormányt. A Buresch-kormányt, Juch dr., volt pénzügyminiszter kivételével, a lemondott Enderkabinet tagjai alkotják.

Az új pénzügyminiszter Redlich egyetemi tanár, aki annak idején tagja volt az utolsó császári és királyi kormánynak, Lamasch miniszterelnöksége alatt.

Az új kormány, mely szombaton az éjjeli órákban tette le az esküt, kedden mutatkozik be a parlamentnek.

Vizsgálati fogságban marad a Cetatea Bank igazgatója

Brassó, június 22.

A brassói törvényszék hétfőn délben foglalkozott Josif Joan bankigazgató ügyével, aki — mint megirtuk — jogorvoslattal élt letartóztatása ellen.

A törvényszék azzal az indokolással, hogy egyrészt a vizsgálat érdeke megköveteli a fogvatartást, másrészt pedig szökéstől is tartani lehet, a vizsgálati fogság fenntartása mellett döntött.

Josif ügyvédje megfelebbzte a törvényszék döntését.

A Ferencváros győzött Délamerikában

Rio de Janeiro, június 22.

A kiváló magyar csapat tegnap játszotta első mérkőzését a Fluminense ellen, melyet 3:2 (0:0) arányban, öldöklő küzdelem után legyőzött. A magyar csapat rendkívül erős ellenfelet kapott, mely mindjárt az első stációnál hatalmas feladat elé állította. A Ferencváros a győzelmet példátlan lelkesedéssel tudta csak kiharcolni.

Súlyos vereséget szenvedett a Liapcseff-kormány a bulgár választásokon

Szofia, június 22.

A tegnap lezajlott általános képviselőválasztásokon a Liapcseff-kormány óriási vereséget szenvedett. A kormány mindössze 80 mandátumot birtokozott, ezzel szemben a Malinoff vezetése alatt álló ellenzéki demokrata blokk 177 mandátumhoz jutott. A kommunisták 7, a macedónok 8 helyet kaptak míg a szociáldemokraták kibuktak.

A budapesti középiskolákban minden ötödik diák megbukott

Budapest, június 22.

A budapesti középiskolákban rendkívül gyászos eredménnyel zárult le a tanév. Statisztikai kimutatások szerint állag minden ötödik diák megbukott valamelyik tantárgyból. Ez a lecsúszó bukási arányszám annál figyelemreméltóbb, mert a tanügyi statisztika adatai szerint az utolsó 20 esztendőben a középiskolák tanulóinak között állandóan 20—22 százalékos között ingadozott a bukottak száma.

Ennek a szomorú tünethöz a magyarázatát tanügyi körök igen érdekes körülményben találták meg. A középiskolák fiataisága túlzottan vetette magát a sportra s kötelező tanulmányait elhanyagolta. — Tanügyi körökben egyébként biztosra veszik, hogy a tömeges bukások miatt a kormány a középiskolák tanulóinak sportszerveletét tiltó rendelkezésekkel fogja szűkebb korlátok közé szorítani.

No kísérletezzen egészségével. Kérjen Ön is kimondottan eredeti »OLLA« óvszert, mely megóvja egészségét.

Hogyan nyomozták ki

Iván György aradi boltiszolga a hatósági közegek jelenlétében újra eljátszotta a borzalmas gyilkosságot

a Leon Voda-uccai rejtélyes gyilkosság tettesét

Bukarest, június 22

Röviden már jeleztük, hogy a bukaresti rendőrségnek rövid nyomozás után sikerült a Leon Voda-uccai rejtélyes gyilkost, egy Aradról Bukarestbe származott boltilegény személyében elfogni. A nyomozás maga még élénk emlékezetében áll mindenkinek. Glasner, egy Baratiei utcai kereskedő reggel eltávozott hazulról, rendszeresen bezárja lakása ajtaját és otthon hagyja feleségét, aki még reggeli álmát alussza — s mikor délben hazaérkezik, ott fekszik az ágyban felesége holtan, bestiális gyilkosság áldozataként.

Gyanuba kerül a férj

A nyomozás első stádiumában a Glasnert a rendőrség őrizetbe vette. A férj ismerősei, a szomszédok, mind azt hangoztatták, hogy Glasner ideális házasságot élt feleségével és semmi érthető oka sem lett volna arra, hogy ilyen vadállatias kegyetlenséggel, saját tiz körmével fojtsa meg házastársát.

A rendőrség részéről Gheorghiu komiszárt bízták meg a további nyomozással. A komiszár mindjárt kezdetben megállapította, hogy a gyilkosságot csupán olyan személy követhette el, aki teljesen tisztában volt a Glasner házaspár szokásaival. Pontosán tudta, hogy a férj mikor távozik el hazulról, melyik az az időpont, amikor az asszony még egy félórás kávéheverészik, továbbá, teljesen tisztában kellett lennie a helyi viszonyokkal. — Gheorghiu sorra vette mindazon személyeket, akik ebből a szempontból számbejöhettek. A Glasner házaspár nem tartott cselédet, néhány héttel ezelőtt volt ugyan egy leány alkalmazva náluk, de erről kiderült, hogy a gyilkosság időpontjában nem tartózkodott Bukarestben. Az egyetlen személy, akit komoly gyanuba lehetett volna venni, a Glasnerék üzletében alkalmazott boltilegény volt. Stoica Antonnak hívták ezt a fiatal boltilegényt, aki nemcsak az üzletben, hanem ebéd után odahaza a lakásban is segédkezett a házi munkák elvégzésénél. Nagyon jellemző Gheorghiu komiszár nyomozására, hogy sikerült neki megállapítani azt is, hogy a gyilkosság előestéjén egy munkanélküli jelent meg az udvaron, aki sorra járta a házban lakókat, segítséget, vagy munkát kért és aztán eltávozott. A komiszárnak Bukarest tizezernyi munkanél-

A nyomozás — mint ismeretes — azonnal megindult, a rendőrség különböző hipotéziseket állított fel, azonban napok teltek el anélkül, hogy a gyilkos kilétét sikerült volna megállapítani.

Valóságos bűnügyi rejtély volt napokon keresztül a Leon Voda utcai misztikus gyilkosság. A szomszédok, akiket pedig csupán egy vékony fal választott el a gyilkosság színhelyétől, egyetlen hangot sem hallottak a gyilkosság lefolyásából. Senki sem látta az ismeretlen gyilkost keresztülhaladni az udvaron, melyet tipikus bukaresti tömeglakások szegélyeztek, sem az érkezését, sem a távozását nem látták a gyilkosnak. És így a gyanu egészen természetesen a férj, Glasner kereskedő felé irányult.

külije közül sikerült ezt az embert felkutatni, akit őrizetbe is vettek s amint az alábbiakból mindjárt kiderül, ez az ember teljesen ártatlan volt.

A BOLTILEGÉNY ALIBIJE

Gheorghiu komiszár most már minden figyelmét Anton Stoica boltilegény felé irányította. Magához hívatta ezt a fiatal embert s megkezdte a kihallgatását. Ekkor történt valami, ami végleg megpecsételte a nyomozás sikerét:

Az egyszerű boltilegény teljes határozottsággal és aprólékos pontossággal számolt be arról, hogy mit csinált a gyilkosság hajnalán, attól az időponttól kezdve, amikor felébredt, eltávozott lakásáról és megérkezett a Baratiei utcába, ahol Glasnerrel találkozott.

A komiszárnak szegyet ütött fejébe ez az egészen szokatlan pontosság. Gyanus volt neki ez a primitív legény, aki meglepő pontossággal számolt be minden pillanatáról annak a félórának, amely alibi-jéül szolgált. Egy teljesen ártatlan ember, akinek nincsenek rejtett szándékai, lehetetlen, hogy ilyen hallatlan aprólékosan tudjon számolni egy mindennapos reggeléről.

A komiszár felkereste Stoicat a lakásán, beszélt a feleségével és anyósával, a kik mindenben igazolták Stoica állításait. Ezzel Stoica olyan egyszerű alibit igazolt, mellyel szemben a komiszárnak meg kellett volna hátrálnia. De Gheorghiu komiszár valami belső ösztönytől hajtva érezte, hogy csakis Stoica személyén keresztül tudja megoldani a Leon Voda utcai gyilkosság rejtélyét.

Hol a másik boltiszolga?

A második kihallgatás alkalmával Stoica felesége említést tett egy Iván György nevű ismerősükről, aki ugyancsak a Baratiei-utca egyik kereskedésében, mint boltiszolga van alkalmazva.

— És hol van ez az Iván György? — kérdezte a komiszár.
— Elutazott Aradra.
— És mikor utazott el? — hangzott az újabb kérdés.

A válasz, amit a komiszár kérdésére kapott, képezte a tulajdonképeni döntő fordulatot a nyomozás során.

Iván György pontosan a gyilkosság napján utazott el Bukarestből. A komiszár most már erélyesen vallatóra fogta Stoica feleségét, aki a majdnem 24 óráig tartó kihallgatás során töredelmes vallomást tett.

Elmondotta, hogy Iván György, aki két hét óta állás nélkül volt, a férjével együtt minden este azon tanakodtak, ho-

gyan tudnának egy kis pénzhez jutni.

Iván György egy petroleum-társaság pénzeszedőjét akarta kirabolni és mikor ez nem sikerült, akkor merült fel a Glasner-család kirablásának gondolata.

Stoica elmondta Iván Györgynek, hogy Glasner kivett a bankból 340.000 lej és ezt kétségtelenül odahaza tartja, tehát érdemes volna lépéseket tenni e pénz megszerzése iránt. Iván György azonnal vállalkozott a munkára. Csütörtök reggel öt órakor, miután alaposan informálódott a Glasner család viszonyairól, Iván György elment a Leon Voda utcába — és reggel hét órára már vissza is érkezett. A 340.000 lej nem sikerült megszereznie, a zsákmány alig tett ki 10.000 lejt. Ezután Iván György, mint aki jól végezte dolgát, elutazott Bukarestből.

A bukaresti rendőrség e vallomás után letartóztatta Stoicat és a feleségét és Gheorghiu komiszár két detektív kíséretében azonnal elutazott Aradra, hogy a Leon Voda utcai bestiális gyilkost kézrekerítsék. Egyelőre csupán annyit tudtak Iván György tartózkodási helyéről, hogy minden valószínűség szerint az aradmegyei Világos községbe utazott, mivel ott élnek szülei. Gheorghiu komiszár azonban 24 órával később érkezett Világosra,

a gyilkos alig néhány órát töltött Világoson, itt nem érezte magát biztonságban és átutazott Aradra.

ÚJSÁGOT OLVAS A GYILKOS...

Gheorghiu komiszár egészen rendkívüli körülmények között tartóztatta le Iván Györgyöt. Amikor megérkezett két detektív-társa kíséretében Aradra és tanácstalanul állott a népes aradi utcákon, hogy hol lehetne elkezdni a nyomozást, egy rosszul öltözött fiatalember jött velük szembe, aki izgatottan és látszólag elmerülve olvasta az egyik bukaresti román lap nagy riportját a Leon Voda utcai gyilkosságról.

Gheorghiu komiszár, anélkül, hogy

6.000.000
bacillus
egyetlen
légyen!

Legyek terjesztik a tifusz, gyermek-hasmenés, skarlát és egyéb életveszélyes betegségek csírát. Piszkos helyeken szar orodnak és nőnek, bacillusok közt élnek — azután pedig megfertőzik eledelünket és számos betegséget okoznak. Védekezzünk a halál e hordárjai ellen — permetezzünk Flit rovarirtót.

Flit hatására elpusztít légy, szúnyog, bolha, moly, poloska, tetű, hangya, svábbogár és mindezek petéi. Flit-permet megöli a rovarokat — de emberre ártalmatlan. Könnyen alkalmazható. Nem hagy foltot. Flit nem tévesztendő össze más rovarirtókkal. Követeljük a Flit katonával díszített sárga kannát a fekete sávval.

Permetezzünk

FLIT

rovarirtót

Plombált Flit-kanna kizárja az utánzatot.

tényleges bizonyítéka lett volna arra nézve, hogy ez a fiatalember a gyilkos, utasítást adott a mellette tartózkodó két detektívnek és a következő pillanatban a fiatalember már le volt tartóztatva.

Tényleg, Iván György volt, a Leon Voda utcai bestiális gyilkos.

Ma délelőtt történt a Leon Voda utcában, a gyilkosság színhelyén a büntény rekonstruálása. Iván György a rendőrség és az ügyészség kiküldöttjeinek jelenlétében újra eljátszotta borzalmas szerepét. Ugyanúgy, mint a végzetes csütörtök reggel, ott leselkedett a kerítés mellett, míg a mitsem sejtő Glasner elhagyta lakását, aztán odasuhant a veranda ajtajához, az egyik félig kinyitott ablakon keresztül be mászott az előszobába, halk, nesztelen léptekkel odalépett a szekrényhez, halkan felnyitotta a szekrényajtót és minden mozdulatára vigyázva, nehogy zajt ütve felkelte az ágyban fekvő Glasnert, motogni kezdett a 340.000 lej után.

... De ebben a pillanatban

Glasnert felemelkedett az ágyából és kétségbeesetten nézi a szobában mindegy kisérteképen megjelent ismeret-

len egyént.

... Iván György érzi, hogy ha Glasnert, ha csak egyet is sikolt, úgy el van veszve.

Macskaüggyességgel ráveti magát a halálos dermedtségéből még alig felcsúdt asszonyra, átfogja a torkát, majd rátérdel áldozatára és míg balkezevel pasmarokként fogja át a szerencsétlen asszony nyakát jobbkézével az ágy szélén fekvő törülköző után nyúl, egy fél másodperc alatt elkészül a halálos hurok, mely örökre elfojtja a szerencsétlen áldozat szavát.

... Aztán odamentem az éjjeliszekrényhez — mondta cinikus egykedvűséggel a gyilkos — sajnos, csak 9500 lejt találtam, meg valami aprópénzt. Még kora reggel volt, sikerült úgy elhagynom a házat, hogy a lakók közül senki sem vett észre semmit.

A gyilkos még ezután elmondta, hogy a megtörtént büntény után felkereste Stoica feleségét, pontosan leszámolta az asztalra a zsákmány felét, 4750 lejt és kiment a Gara de Nord-hoz...

S ezzel lezárult a Leon Voda utcai rejtély misztikus regényének első fejezete.

A vulkáni munkanélküliek nyomorának enyhítésére az ottani egyházközségek, munkások, kereskedők és tisztviselők adtak össze 50 ezer lejt

A kormány és a bánya-társulat semmit se tesz a nyomor enyhítése érdekében

Déva, június 22.

A napokban adtunk hírt arról, hogy mintegy 500 nyomorgó munkanélküli tüntetett a társulat irodája előtt. Az éhségtől elerőtlenedett munkanélküliek előtt sietve bezárták a bejárati ajtókat. A munkások némán és hangtalanul vették tudomásul ezt is, még csak kísérletet sem tettek az erőszakos uton való behatolásra. Nyugodtan tudomásul vették, hogy az igazgatóság mindössze egy szűkebb delegációjukat hajlandó fogadni.

Nem erőszakkal akarták ők betevőfalathoz jutni, hanem mindössze panaszait akarták elzokogni és éhező gyermekeik számára alalmizsnát kérni.

Amit a társulat felelős vezetője nem adhattott meg, azt emberies érzésből megcselekedett Vulkan közönsége. Hogyan a község lakossága értesült az esetről,

minden jobbérzésű embernek megesezt a szíve a szenvedők nyomorán és kezdve az egy-

házközségek vezetőitől, sietve összeadtak 50 ezer lejt és kiosztották az éhezők között.

Igy a római katolikus egyházközség 7, a görög keleti 2,5, a görög katolikus 2 ezer lejtet adtak össze, a keresettel rendelkező munkások 12, a kereskedők 4, a CFR tisztviselők 3, a község 10 ezer lejt adományozott a nyomor enyhítésére és az így 50 ezer lejt felgyűlt összeget szét is osztották közöttük. A szerencsétlenek közül igen sokan könnyes szemmel és halálkódva fogadták az adományt és boldogan adtak kifejezést annak, hogy két hétre meg vannak mentve.

Vulkan közönségének nemeslelkűsége mindenesetre dícséretreméltó cselekedet volt, a nyomorgókat két hétre megváltotta a szenvedéstől, de mi lesz azután? A helyzet annyira komoly, hogy a kormánynak még a leglázasabb politikai elfoglaltsága közben is kell annyi időt szakítania, hogy valamilyen utómódon rendezze a kérdést.

Ezrek és ezrek éheznek!

HA BUTOR
LEGYEN

SZÉKELY & RÉTI
BUTORGYÁRÁBÓL
MAROSVÁSÁRHELY
BUKAREST
BRASSÓ

MOTTO:
ELSŐKÉZBŐL — A LEGJOBBAT — LEGOLCSÓBBAN, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEKKEL

Ramneantu

sziguranca-
komiszár,
mint pedagógiai segéderő

Miért került egy román, egy magyar és egy német diák a sziguranca-komiszar öklei közé. Együttes fellépéssel készülnek a temesvári közep-iskolai tanárok a felháborító eset megtorlására

Temesvár, június 22.

Ramneantu Máriusz temesvári rendőrkomiszar jóhangzásu nevet szerzett magának azok előtt, akik nagybecsülik a kemény ökléről és brutalitásukról híres rendőroket. Ramneantu Máriusz ezek között is tekintélynek örvend.

Ramneantu Máriusznak olyan tekintélye van, hogy a Tanítók Háza internátusának vezetősége őt hívja el, ha renitenskedő diákokat kell megrégulázní. Mert pontosan erről van szó, nem egyébről.

CIOBAN GYORGY, AZ IGAGZGATÓ

A temesvári Tanítók Háza még a magyar időben épült. A bászági tanítóegyesület tulajdonát alkotta, amelyhez joga volt ugy az állami, mint a felekezeti tanítóságnak, nemzetiségi különbség nélkül. Az impériumváltás után nemcsak a tanítóegyesületből, hanem a Tanítók Háza vezetéséből is kiszorították a magyar tanítókat. Az első években nem is vettek föl az internátusba magyar, vagy német tanítogyereket. Ezt csak az utóbbi években teszik, amióta a román tanítók diákgyermekei is rájöttek, hogy az apjuk keserves pénzéért jobb bánásmódot is kaphatnának és azért inkább máshol keresnek elhelyezést.

Nem titok, hogy a tanítók éppen olyan rendetlenül kapják a fizetéseiket, akár más állami alkalmazottak. A temesvári falvakban a tanítók minden három-négy hónapban egyszer, ha kapnak fizetést. Ilyen körülmények között érthető, ha nem küldhetik el a diákfiukért az internátusi díjat pontosan. A legtöbb tanító ezt a tanév végére hagyja, amikor valami kis pénzre tesz szert a tanítói földön termelt gabonából.

Husvétkor történt emiatt az első baj. A vakációra hazatérő diákoknak igenen szigoruan megparancsolta Cioban igazgató, hogy visszajövetelükkor hozzanak pénzt magukkal, ha jót akarnak. A legtöbb diák azonban pénz helyett csak apja üzenetét hozta: hónapok óta nincs fizetés, legyen az igazgató ur egy kis türelemmel, mire a tanév véget ér, mindent kifizetnek. Az igazgató erre ki-jelentette: ha nincs pénz, nincs koszt sem. Lakást adott továbbra is, de az adós diákoknak beszüntette az élelmezést. A diákok napokon keresztül abból éltek, hogy ruhadarabjaikat adogatták el, hogy enivalóra legyen. A kínos dolog ugy ért véget, hogy tudomást szerettek róla az egyes középiskolák tanárai és botrányal fenyegetöztek. Erre aztán a diákok megint kaptak enni az internátusban.

RAMNEANTU KOMISZAR, A PEDAGOGIAI SEGÉDERŐ

Ezek után ismertessük Ramneantu Máriusz rendőrkomiszar szerepét. Cioban György igazgató, akit közben tanfelügyelővé is kineveztek, hivatalosan elutazott. A Tanítók Házának ügyeit egy segédtanárra és a feleségére bízta. Ekkor történt, hogy az igazgatónó megharagudott az internátus három diákjára. Az egyik Nicolau Jonel, a felső kereskedelmi iskolai tanuló, akinek apja Bukarestben tanár. A második Nagy István, Nagy István falusi igazgatótanító fia, a piarista gimnázium ötödik osztályának tanulója. A harmadik pedig Kronert Péter, aki az állami német reál-gimnázium hatodik osztályába jár és akinek az apja vármegyei utmester. Nicolauara azért haragudtak meg, mert az igazgatósnágnál letétbe levő pénzéből kért ki néhány lejt. Nagy István büne a tudományos kíváncsiság volt. A villanycsengő szerkezetére lett kíváncsi és azért kibontotta, de vissza is szerelte kifogástalanul.

A kísérletre azért volt szüksége, mert az iskolában éppen a villanycsengőről tanult.

Kronert Péter büne is az volt, hogy tanult. Igenis tanult, de félkilenc órakereste bejött a terembe a portás és rendre kicsavargatta a villanykörtéket, nehogy a fiuk áramot pazaroljanak. Kronert Péter vizsgára készült, tehát elzavarta a portást. Pár perc múlva jött az igazgató leánya és az akarta kicsavarní a villanykörtét. A fiu és a leány között szóváltás támadt, amelynek során Kronert sem válogatta meg a szavait és a leány sértődötten eltávozott. Erre következett a megtorlás.

Az intézet vezetősége elhatározta, hogy a három diáknak kordászedésére elhivatják Ramneantu Máriuszt. Hopp: el kell mondani, hogy miért éppen Ramneantu Máriuszt. A tanítóegyesületnek, a Tanítók Házának elnöke egyaránt, Ramneantu Patriciusz, egykori tanító és volt liberális szenátor. Ennek a fia Ramneantu Máriusz rendőrkomiszar. Mikor tehát őt hívták, nem hívtak idegent. Ramneantu Máriusz jött, a diákokat egyenkint maga elé hívatta és rendet teremtett. Hogyan csinálta ezt, hadd mondja el a három diáknak tanuk előtt tett nyilatkozata.

A MEGVERT DIÁKOK NYILATKOZATA

Kronert Péter mondja:

— Mikor beléptem az igazgatói szobába, ott láttam Ramneantu Máriuszt. Ez szó nélkül nekem esett és pofozott. az ötödik pofon után rámkialtott: „Te kommunista! Biztosan a szülőid is kommunisták! Most megkaptad a magadét. De nehogy bárkinek is szólní merészelj, mert akkor beviszlek a sziguranca-ra és ott lesz majd csak az igazi verés.”

Bocu Sever kihallgatásra jelentkezett a temesvári ügyészségen

Felsgéértésért is eljárás indult a volt tartományi lönök ellen

Temesvár, június 22.

A súlyos vádakkal illetett Bocu Sever volt tartományi kormányzó szombaton délután váratlanul megérkezett Temesvárra s azonnal felkereste Popescu Marin főügyészt, akitől kihallgatását kérte. A főügyész teljesítette a tekintélyes nemzeti parasztpárti politikus kérését. A kihallgatás közel négy óra hosszat tartot, de még nem fejeződött be.

Az ügyész közölte Bocu Severrel, hogy szükségét látja a további nyomozásnak s azért felkérte, hogy hétfőn újra jelentkezzen a megkezdett kihallgatás folytatására.

A kihallgatás anyagáról Popescu Marin nem volt hajlandó nyilatkozni.

A volt tartományi igazgató elleni vizsgálat egyébként most újabb, rendkívül

Bukovinában is gyilkolt az arzén

Biroság előtt Zybacsinszky jakobeni orvos, aki irigykedésből megmérgezte kollégáját

Campulung, június 22.

Most folyik az itteni esküdtbíroság előtt annak a szenzációs orvosdrámának a főtárgyalása, amely a mult nyáron játszódott le a bukovinai Jakobeni-ben s amely azóta is szüntelenül foglalkoztatja az ország északi vidékeinek egész orvostársadalmát és lakosságát, sőt a távoli külföld sajtóját is.

A bünper anyaga, amelyet egyébként annak idején behatóan ismerettünk, a következőkben áll: az ukrán származásu dr. Zybacsinszky, aki magánprakszist folytatott Jakobeni-ben, egy állítólagos orvostudományi kísérlet során

arzén-gázzal megmérgezte kollégáját, Ignatescu dr.-t,

aki a maga kezében összpontosította a városka minden egészségügyi tiszttségét, amennyiben ő volt a járási körorvos, a betegsegélyző pénztár orvosa s egyben a helybeli fürdő és bányák orvosa is. A vád szerint dr. Zybacsinszky előre megfontolt szándékkal tette el láb alól kollégáját, hogy magának kaparint-hassa meg annak állásait. — Az ő magánprakszisa ugyanis alig jövedelmezett, mialatt a román Ignatescu dr. egybehalmozott és jól fizetett tisztsegeiből irigyléreméltóan jól élt.

A tragikus eset megítélése két táborra osztotta a széles környék orvostársadalmát: az egyik teljesen osztja az áldozat családjának azt az álláspontját, amely szerint Zybacsinszky dr. közönséges gyilkos, aki mester-ségbeli féltékenységéből, irigységből és kapzsi-

Nagy István deklarációja:

— Amikor Kornert Pétert kiküldték az igazgató szobából, engem hívtak be. Köszöntem, de semmi nem válaszolt, ellenben Ramneantu komiszar nekem esett, pofozott és öklözött. Mikor ab-bahagyta, rámkialtott: „Most mars! De ha valakinek elmondod, hogy itt mi történt veled, akkor elviszlek a sziguranca-ra és akkor majd másképpen ismerz meg engemet!”

Nicolau Jonel ezeket mondja nyilatkozatában:

— Alighogy betettem magam után az igazgatói iroda ajtaját, máris pofonokat éreztem az arcomon. Csak akkor ismertem fel a pofozóban Ramneantu Máriuszt, akit már máskor is láttam az internátusban. Kérdeztem, hogy miért bánt, de tovább pofozott és közben rámkialtott: „Azért kapod ezt, hogy becsületet tanulj, te kommunista. Ha pedig valakinek elmondod, akkor jaj neked. Beviszlek a sziguranca-ra és jól tudhatod, hogy mit tesz az, ha valakit a sziguranca-n megdolgoznak.”

A három fiu azonban nem hallgatott. Elmondta a dolgot az egyik tanárnak, aki szolt a többi tanároknak és így elkekeztek a deklarációk. Az intézetek, amelyeknek diákjaival így bántak a Tanítók Házában, nem hagyják anynyiban a dolgot. Illetékes helyeken jelentést tesznek róla. Ezenkívül elhatározták, hogy diákjaik szüleinek nem ajánlják többé a Tanítók Háza internátusát, ahol az ujszerű keleti pedagógiai sziguranca-komiszarokat alkalmaznak segédérökként. Reméljük, hogy Jorga közoktatásügyi miniszter sem felejt el intézkedni, ha tudomására kerül ez a felháborító dolog.

i. k. c.

Gyöngyfehér fogak
erős és
egészséges foghus!

Mindennapi használatnál, az ERASMIC Savon fogápolószert gyöngyfehér szépséget ad fogainak. Tisztító, üdítő tulajdonságaitól a foghus erős és egészséges, a lehelet friss és illatos lesz.

ERASMIC
SAVON
FOGÁPOLÓSZER

Romániai vezérképviselet:
„PARFÜMERIA ELITEI ENGROS”
Bucuresti, IV. Str. Labirint 54.

THE ERASMIC COMPANY LIMITED LONDON, ENGLAND.

Zybacsinszky mérges gázt szivatolt be velem.

Amikor kollégája komoly rosszulletéről értesült, Zybacsinszky újból megjelent dr. Ignatescunál, de már nem engedték be, hanem dr. Antler és Pavlov dorna-vatrai orvosokat hívták a beteghez, aki borzalmas kínok közt fetrengett. A két orvos azonnal megállapította, hogy

arzénos hidrogénnal való mérgezésről van szó.

Megerősödött ez a megállapításuk azáltal, hogy, — miután morfiuminjekciót adtak neki, — dr. Ignatescu pontosan ismertette dorna-vatrai kollégáival, a történetek. Ezután a haldokló Ignatescu doktort a kolozsvári klinikára szállították, ahol két nap múlva, a végrehajtott műtét ellenére, kiszenvedett. — Holtteste felboncolásánál megállapították, hogy

erős arzénmérgezés okozta halálát.

A VADLOTT VEDEKEZÉSE

A vádolt Zybacsinszky állhatatosan hangoztatta ártatlanságát. Elismerte, hogy igyekezett magának megszerezni a betegsegélyzői orvosi állást, de nem volt rossz viszonyban Ignatescu doktorral.

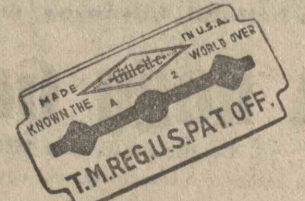
A tanuk nagyrésze Zybacsinszky ellen vallott. Locker gyógyszerész elmondotta, hogy a vádolt a büntény előtt két nappal husz gramm arzént vett nála, később pedig még kénsavat és cinket.

A vádolt nem tud számot adni arról, mire használta fel ezeket az anyagokat.

Corteanu vegészeti szakértő megcáfolja a vádolt beállítását s kijelenti, hogy az áldozat megmérgezése csakis a kifejezetten ilyen célra készült arzénos hidrogén-gázzal történhetett.

A tanukihallgatások, amelyeknek döntő része továbbra is rendkívül kedvezőtlen volt a vádlottra nézve, a szombati napot is igénybe-vették. Az ítélet elé, amelynek kihirdetését mára, vagy holnapra várják, az izgalmas tárgyalás után érthető érdeklődéssel tekint egész Bukovina és Máramaros közönsége, ahol a szenzációs tragédia mindkét szereplőjét sokan ismerik. A verdiktet annál kíváncsibban várják mindenütt, mert pár évvel ezelőtt ugyanez az eset előfordult Franciaországban is, Montpellierben, ahol Laget orvos szintén hasonló körülmények között és ugyancsak arzénal mérgezte meg egyik kollégáját. — A gyilkos doktort ott az esküdtsek halálra ítélték.

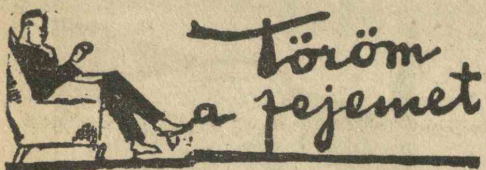
A tulnyomó többség kéri a

Gillette

borotvakészüléket
és borotvapengét!
KAPHATÓ MINDENÜTT!

Hírek

A KRIMINALISZTIKA BERKEIBŐL

Izzadhat most Bocu Sever
Mivel egy vizsgálat lever
És, ha egyszer el fog mulni
Saját kárán fog Boculni!

★

Al Capone fess két lába
Most onul be a fogdába,
Ott lecsillapul a heve,
S Ől Capone lesz a neve!

MECHANIKUS TEJ

Nagy öröme lehet
Marosvásárhelynek,
Ott most teheneket
Villanygéppel fejnek!

Egy kis hír megrikat,
A pósta ma hozta,
A gép a bocikat
Rém felvillanyozta!

A tett előtt pedig
Némán hajtunk fejet,
Ugysem ittunk eddig
Hat lóerős tejet!

INCONNUE

— **KÁROLY KIRÁLY ARADON.** Tudósítónk jelenti: Kedden délelőtt 10 óra 30 perckor Károly király Aradra érkezik. Előzőleg megérkezik Jorga miniszterelnök, aki már résztvesz Öfelsége fogadásán. A király a pályaudvarról a katedrálisba hajtat, ahol misét hallgat, majd résztvesz a Rosiori-erzd ünnepeken. Aradról este hét órakor utazik el.

★ **KÉRJE NYARALÁSI AKCIÓNK PROPEKTUSÁT!** Egyéni és csoportos utazások. Óriási mérséklések! Dácia Hivatalos Menetjegyiroda, Oradea.

— **FELOSZLATTAK A CSIKSZEREDAI VÁROSI TANÁCSOT.** Tudósítónk jelenti: A belügyminiszter feloszlatta Csikszereda városi tanácsát is. Az ügyek további vezetésével interimár bizottságot bízott meg, melynek tagjai: Sz. Cseh István, Moldován János, Csibi Károly, Bermann Márkus, Lőrincz József, Olteanu Gusztáv és Gligorescu mérnök. Az interimár bizottság már meg is kezdte működését.

— **MAROSHÉVIZEN HELYSZINI VIZSGALOT TARTOTTAK A CSIKI ERDŐPANAMA ÜGYÉBEN.** Marosvásárhelyről jelenti: A csiki erdőpanama ügyében a marosvásárhelyi törvényszék ügyészsége még nem fejezte be a vizsgálatot, amely a mai nappal egészen új fordulat elé került. — Sintea főügyész, Driscu vizsgálóbíró és Marinescu inspektor kiszálltak Maroshévizre, hogy a vizsgálatot a helyszínen folytassák le. A helyszíni vizsgálat célja az, hogy kétséget kizárólag megállapítsák, kik folyamodtak bonokért és, hogy a kérvényezők aláírása mennyiben valódi.

— **A MAROSBA FULLADT EGY ARADI MAGÁNHIVATALNOK.** Tudósítónk jelenti: Tegnap délután két órakor, fürdés közben a Marosba fulladt Pless László huszonhatéves aradi magánhivatalnok. A szerencsétlen fiatalember a folyóban egy gödörbe lépett a melyben elmerült. Holttestét még nem találták meg.

— **Egy családfenntartó gyermek tragikus halála.** Piskiből jelenti: Jakabffy János a piski elemi iskola hatodosztályú növendéke, három éve meghalt apja helyett igyekezett nyomorba jutott családját szűkös keresetével fenntartani. A kisfiu árurakodással kereste nehéz kenyerét, azonban az erejét meghaladó nehéz munka következtében sér-

vet kapott. Hétfőn ezévi vizsgáját is letette, de az iskolából hazatérva, sérve felszakadt és összeesett. Csütörtökön halt meg 6 órák között a kis hős, kit a közönség osztatlan részvétele kísért el utolsó útjára.

★ **BRASSÓI ORVOSI HIR.** Dr. Salusinszky Jenő, a berlini, göttingeni és párisi klinikák volt orvosa, megnyitotta szülészeti, nőgyógyászati és urológiai rendelőjét. Rendel. nőknek 11—12 és 3—5-ig, férfiaknak 6—8-ig. Brassó, Weiss Mihály-utca 6. I. em. Tel.: 5—76. Diathermia és quarzkezelés.

— **Mindennapos székszorulás, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság** eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a bélműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől. Nagynevű orvosok a Ferenc József vizet fényes eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **ÖNGYILKOSSÁGOK VASÁRNAPJA BUDAPESTEN.** Budapestről jelenti: Falkenstein Erzsébet 25 éves leány, aki évek óta súlyos idegbajban szenved, vasárnap délután szüleinek Garay-utcai harmadik emeleti lakásából leugrott és szörnyethalt. — Metzger Katalin 23 éves gyári munkásnő barátjával a Kamara-erdőben tett kirándulást s amikor a férffel szóváltásba keveredett, retiküljéből előrántotta a zsebkését és azzal szívdöfte önmagát. Azonnal meghalt. — Az elmúlt vasárnap egyébként az öngyilkosságok napja volt. A mentők összesen 18 esetben vonultak ki s azokból három eset végződött halálosan.

— **Kiránduló-vonatokat helyeznek forgalomba Bukarest és Brassó között.** Tudósítónk jelenti: A vasuti vezérigazgatósága elhatározta, hogy egyelőre július hónap folyamára a Prahov-völgyébe kiránduló-vonatokat állít be minden vasárnapon. Az első ilyen vonat, amely Bukaresttől Brassóig közeledik, június 27-én indul. Julius folyamán 7-én, 12-én, 19-én és 26-án lesznek kiránduló vonatok, amelyekben a menetdíj jelentékenyen kevesebb lesz a rendes utastarifánál.

— **Elnapolták a kolozsvári Közgazdasági Bank bűnügyi tárgyalását.** Kolozsvárról jelenti: A törvényszék ma délelőtt akarta megkezdeni a kolozsvári Közgazdasági és Kereskedelmi Bank csődügyének bűnügyi tárgyalását. A vádlottak, Blatt Ignác, dr. Semlyén Hugo, dr. Hirsch Gyula, Blatt Dávid és Klein Miksa kivétel nélkül megjelentek, miután azonban fontos tanuk, így a Banca Nationala kolozsvári fiókjának főnöke, hiányoztak, a védelem a tárgyalás elnapolását kérte, amit a törvényszék ki is mondott.

— **ARVIZ APÁCZA KÖZSÉGBEN.** Tegnap délután hatalmas zápor esett Brassó megye területén. A súlyos víztömeg annyira megduzzasztotta az Apácza község között folyó két patakot, hogy mindkettő kiöntött és víz alá borította a falut. A malom környékén annyira meggyült a víz, hogy a malomban levők, számszerint heten, kénytelenek voltak a háztetőre menekülni. Szorongatott helyzetükből a csendőrök szabadították ki őket. Különben a faluban rengeteg szárnyas és aprómarha esett áldozatul a két megduzzadt patak garázdálkodásának.

— **Ítélet előtt a kolozsvári ifjúnok pere.** Tudósítónk jelenti: Ma került bíróság elé az ifjúnokás-szervezet éhsztrájkban lévő tagjai, Halász Erzsike, Székely János, Fenakel Zoltán, Grósz József és Widder Imre. — Ügyükben ítélet szerdára várható.

↓ **Siremléket állítottak fel Terstyánszky olimpiai világbajnoknak.** Budapestről táviratozzák: A siremlékavatáson megjelentek a magyar vívósövetség, MAC vezetősége és a honvédség képviselői, a

kiknek nevében Voigt Valdemár altábornagy beszélt és meleg szavakkal emlékeztetett meg a világbajnokról.

★ **ÚJ VILÁGREKORD A TARTAMREPULÉSBEN.** Pozna, (Lengyelország) 1931. évi június 16. Rekordot vertünk. Indulás Jassy hétfőn, háromnegyed 6 órakor, érkezés fél 14 órakor stop. Mobiloil legjobban bevált. — Skrzypinski Chrzanowski. Ez a tartalma annak a táviratnak, amelyet H. Skrzypinski hadnagy és A. Chrzanowski lengyel repülők új világrekordjukat a Vacuum Oil Company S. A. R. bukaresti céggel közölték. Ezek az elsőrendű repülők, akik a bukaresti nemzetközi csillagrepülésen megnyerték a harmadik díjat, Jassyból Poznauba való hazarepülésük alatt, a könnyű repülőgépek leszállás nélküli tartamrepülésében verték a világrekordot; a gépen Mobiloil Aero „H” olajat használtak.

— **HULLATÖMEG A TENGEREN.** Párisból jelenti: St. Nazaire környékén, most, hogy a tenger lecsillapult, egymás után tűnnek fel a víz tükörén uszkáló hullák. Szombat este és éjjel mintegy hetvenöt holttestet halásztak ki, teljesen bomlásnak induló állapotban, úgy, hogy a személyazonosságok megállapítása a lehetlenséggel határos. Attól tartanak, hogy a szabadon heverő hullatömeg járványt idézhet elő és ezért a hatóságok a szerencsétlen áldozatok azonnali koporsóztatását fogantatosították. Tegnap délután temették is végső nyugalomra.

— **SULYOS ADATOKAT TALÁLT A VIZSGÁLAT A FELFÜGGESZTETT TEMESVÁRI PÉNZÜGYIGAZGATÓ ELLEN.** Temesvárról jelenti: Annak idején az egész Bánságban óriási feltűnést keltett az a hír, hogy Lazar Cornél dr., temesvári pénzügyigazgató ellen különböző szabálytalanságok miatt eljárás indult meg. A pénzügyminisztérium a bevezetett vizsgálat sikere érdekében nyomban át is helyezte Lazar Cornélt, aki, addig is, amíg ügye tisztázódik, Kisinevben kapott beosztást. A megvádolt és áthelyezett pénzügyigazgató hivatali ténykedésének kivizsgálását Procopiu pénzügyminisztériumi vezérfelügyelő kezdte meg. Procopiu csak most készült el a jelentésével, amit be is terjesztett a pénzügyminisztériumba. A vezérfelügyelő jelentése szabálytalanságokon kívül súlyosabb természetű visszaélésekkel is vádolja Lazar Cornélt, akit a jelentés alapján a pénzügyminiszter felfüggesztett állásából s egyben elrendelte, hogy a visszaélések további kivizsgálása bűnügyi utra terelődjék. Procopiu egyébként azt is megállapította, hogy Lazar Cornélnak két év előtti kinevezése törvénytelen volt, állását politikai érdemeiért kapta s így a kinevezés különben is érvénytelen. Ennek a tisztázására is vizsgálatot rendeltek el.

Teljes értékű, tökéletes munkát csak az végezhet, akinek idegei rendben vannak, munkaképessége zavartalan. A reggeli és uszonnatejhez 2—3 kávé kanál Ovomaltine erősíti az izmokat és idegeket.

— **A HÁROMSZÉKMEGYEI NYUGDIJASOK TÖMÖRÜLÉSE.** Tudósítónk jelenti: A háromszék megyei nyugdíjasok Sepsiszentgyörgyön, a „Ráduly-kert” helyiségeiben folyó hó 30-án délelőtt 11 órakor gyűlést tartanak, a melyen egy nyugdíjas egyesület alakítását fogják megbeszélni.

Megmenekül Haedensat

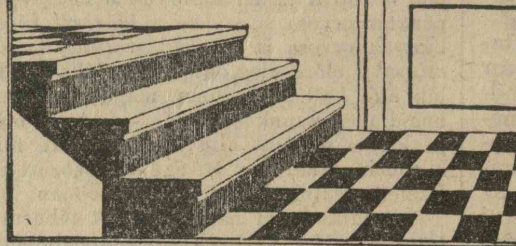
egy kinos operációtól, ha

használ, amely az aranyérnek egyetlen biztos ellenszere. Nem reklám, nem ámitás, egyetlen próba meggyőzi Önt erről. Több ezer elismerő levél.

Kapható minden gyógyszer-tárban és jobb drogériában Romániai vezérképvislet:

ROYAL-drogéria
M. Rózsa R. T., Cluj

Gärtner Demeter
R. T. utódai
BRASSO,
Vasut-utca, 92 sz.
Telefon 176

★ **Egy előkelő orvosnár nyilatkozatai „FUMOSAN” cigaretták fogyasztása az intelligenciának a fokmérője.**

— **HUNYADMEGYEI HIREK.** Déváról jelentik: E hó 19-én délután nagy vihar dühöngött Algyógy felett és a villám felgyújtotta a földműves iskolának egyik szalmával fedett csűrét. A kár cirka 10 ezer lejre tehető. — A dévai törvényszék folyó hó 20-án ítélezett Teichmann Anna, Bereczki Ferenc, Serban Costea, Brătıla Dumitru és Brătıla Anna vulkáni lakosok felett, akik 1931. január havában kommunista röpcédulákat terjesztettek Vulkánban, s emiatt letartóztatásban is voltak. A törvényszék a vádlottakat egyenként 5 hónapi fegyházra ítélte, amit a vizsgálati fogsággal kitöltöttek is vettek. Brătıla Anna nem volt letartóztatva, így az ítélet ellen ő felebezést jelentett be.

— **MEGLINCSELTEK EGY GAZOLÓ SÓFŐRT.** Toledből jelenti: Santa Olena mellett egy teherautó a tömegbe rohant. Három embert megölt, hetvenet megsebesített. A felháborodott tömeg meglincselte a soffőrt, aki állítólag szándékosan gázolt.

— **KÖRÖZÖTT GYLKOST FOGOTT A CSIKSZEREDAI RENDŐRSÉG.** Tudósítónk jelenti: A csikszeredai rendőrség egyes fogást csinált Rostás János szökött fegyenc személyében. Rostást, aki csikkarcfalvi illetőségű cigány, emberölésért körözte a címpulungi ügyészség. Hónapokig bujkált Csikmegey erdeiben és ez idő alatt lopásból tartotta fenn magát, míg tegnap sikerült a rendőrségnek elfogni. A veszedelmes cigányt holnap kísérik át a címpulungi ügyészségre.

— **A BRASSÓI BIBLIAI INTÉZET.** Lapunk legutóbbi számában cikket közöltünk az adventisták brassói Bibliai Intézetéről. Sajnálatos tévedés folytán informálónként D. N. Wall urat tüntették fel. A cikk adatait a Bibliai Intézet egyik tisztviselője adta és Wall ur annak közlésére kért bennünket, hogy a cikkben foglaltak egyes kitételeivel nem ért egyet, miután azok vallási alapelvekkel ellentézek.

★ **BIKSZAD GYÓGYFÜRDŐ,** Erdély Karlsbadja, a hurutosok Mekkája, nyitva június 1-től. Ivó-kúra, szénsavas fürdők, hidegvíz gyógyintézet, inhalatórium és strandfürdők. Állandó fürdő-orvos, vasut, pósta, távirda helyben. — Elsőrendű diétás konyha, napi pensio 160 lejtől. — Orth. izr.-nak kóser vendéglő. Prospektust díjtalanul küld a fürdőigazgatóság, Baia-Bicsad, jud. Satmar.

Óriási áresés

női szalmakalapokban

csak 7 napig

Ertesítem a hölgyközönséget, hogy 90 lejtől kezdve kerülnek elárúsításra a legdivatosabb és lelegegánsabb női kalapok

KLEIN SIMON
kalapgyár fióközleteiben:

Brassóban:
Kapu-utca 49. szám alatt.

Szebenben:
„HÉDY” szalon Sporergerasse 14. sz.
„RÓZA” szalon, Ocnei 10 Alsóváros

Tordán:
Főter 33. szám alatt.

Kolozsváron:
Szép-utca 1 (Gólya áruház mellett)
„HÉDY” szalon, Strada Matia

Nagyváradon:
Főútel: Rákóczy-ut 7/b.
Fióközlet: Sas Palota
„HÉDY” szalon, Szent János-utca 2

Szatmáron:
„HÉDY” szalon, Hám János-utca 9

Aradon:
Deák Ferenc-utca 3.
„HÉDY” szalon, Forrai-utca 5. szám

Temesváron:
Hunyadi-ut 15. szám alatt

Bukarestben:
Bulevardul Elisabeta 15. szám alatt.

E 20076

Mozaiklapok

Műkölépcsők

Műkökerítések

Műköanyag

Köpor

Művakolat

Betoncsövek

Betonkéményajtók

Ka-Ka-Wi-betonkémény-

szélfogó

Telefon: 518 „MODERN MOZGÓ” BRASSÓ

Ma hétfőtől, látványos, énekes, táncos, akrobatikus, színes, beszélő hangosfilmje

„A nagy Gabbo” Főszerepben: Erich von Stroheim

Felülmulia a Rio Ritá-t.

Gabbo hasbeszélő tragédiája, aki egy színház ielodás alkalmával szerelmi fájdalomában megőrül.

Akrobatikus táncszodák!
Soha nem látott attrakció!

WESTERN beszélőgép.
Magyar feliratok.

Következő német beszélőfilmünk: „Ember, aki ölt” CONRAD WEIDT-al

Ruhákat vegyileg fest, tisztít: CZINK, CLUJ. Postaküldeményeknél 20% engedmény.

Közgazdaság

Megadóztatják

a kenyert, petroleumot, hogy kiviteli jutalmat adjanak a gabonaexportőröknek

Bukarest, június 22.

A kormány gazdasági bizottsága óriási fontosságú határozatot hozott legutóbbi ülésén. Az ülésen Argetoianu, Manoilescu és a többi gazdasági érdekeltégű miniszterek is részt vettek. Az ülés elején

a német-román gazdasági tárgyalásokról tett jelentést Constantin vezérigazgató, aki direkt célből érkezett meg Berlinből Bukarestbe, ahol, mint romániai vámszakértő vett részt a két ország között folyó tárgyalásokon.

A kormány gazdasági bizottsága örömmel vette tudomásul, hogy

a német-román tárgyalások már tulajdonképpen befejezést is nyertek

és már csupán néhány apróbb, jelentéktelenebb ügy likvidálása van hátra. A legújabb jelentések szerint

a két ország között folyó tárgyalások eredményét Cezar Popescu, a román delegáció elnöke már leszögezte és a szerződések végleges megkötése még június havában bekövetkezik.

vetkezik.

E megállapodások szerint Románia nagymennyiségű kukoricát és árpát szállíthat Németországba, preferenciális vámtarifáért. Jonescu-Sisestí földművelésügyi miniszter ezután bejelentette, hogy milyen változásokat alkalmaz a kormány a nemzeti parasztpárti kormány által elkészített gabonaváltoztatási törvényjavaslaton.

E törvényjavaslat, melyet még a jelenlegi parlamenti ülésszak alatt terjeszt a kormány a parlament elé, —

tízezer lej kiviteli prémiumot biztosít minden gabonaexportőr számára, ha a kiszállított gabona elsőrangú minőségű.

Hogy a kormány kellő anyagi alapot szerezzen e tízezer lejes jutalmak szétosztására, célból

a kenyérré újabb taxát fognak kivetni, továbbá új adót vezetnek be a petroleum-termékekre. E két új jövedelmi forrás képezi a tízezer lejes kiviteli jutalmakat. Ragyogó megoldás.

Az erdélyi malomtulajdonosok a külön erdélyi szervezet mellett döntöttek

Temesváron június 28-án a bányászati malmok megkísérik a két szindikátusnak közös vezetés alá vonását

Kolozsvár, június 22.

Vasárnap délelőtt az erdélyi malomtulajdonosok képviselői Kolozsváron közgyűlést tartottak, dr. Pop Sever elnökletével, aki megnyitó szavai után jelentést tett az erdélyi malomszindikátus ideiglenes vezetőségének két és félhónapi munkájáról. A jelentést a közgyűlés tudomásul vette, majd több felszólaló azt a kívánságot terjesztette elő, hogy a véglegesen megalakuló szindikátus vezetésében adjanak helyet a kismalmoknak is, amelyek nélkül az új alakulat nem volna teljes. Ennek figyelembevételével a közgyűlés kimondotta az Erdélyi Malomtulajdonosok Szövetségének hivatalos megalakulását és egy 50 tagú választmányon kívül a következő tagokból álló szűkebb vezetőséget állították az élére: dr. Pop Sever, Molnár Ernő (Kolozsvár), Szécsi Andor (Dés), Klements Rudolf (Beszterce) és Goldstein Lajos (Kolozsvár).

Az alapszabályok megvitatása után a közgyűlés a Madgearu-féle gabonaértékesítési javaslat veszedelmével foglalkozott és végül úgy döntött, hogy az elnökségre bizza a malomipar álláspontjának leszögezését.

A bányászati malomszövetséggel való együttműködés kérdésében a közgyűlés leszögezte, hogy az erdélyi malomtulajdonosok teljesen független szervezetet alkotnak, amely általános érdeki kérdésekben együtt haladhat a bányászati szindikátussal. A bányászati szindikátus egyébként a kollaboráció és az egységes vezetőség megtárgyalására június hó 28-ára értekezletet hívott össze, amelyre az erdélyi malmosokat is meghívta. A temesvári értekezleten való részvétel ügyében a közgyűlés az elnökségre bizza a döntést.

Végül a fuvardíjszérmeket tárgyalta meg a közgyűlés és elhatározta, hogy közelebből küldöttségileg fog járni Bukarestben, a hátrányos helyzet megszüntetése érdekében.

Tolvajoknak és csirkefogóknak nevezték a tojásexportőrök kongresszusán a standardizálási törvény előszöveit

A bukovinai exportőrök a törvény halálytalánítását követelik

Bukarest, június 22.

Vasárnap délelőtt kezdődött meg Bukarestben a tojásexportőrök országos szindikátusának két napos kongresszusa, amelyen főleg a bukovinaiak vitték a szót, akik a szindikátusnak tulajdonképpen kezdeményezői. A kongresszuson Berea, a szindikátus titkára élesen támadta a tojástandardizálási törvényt és kijelentette, hogy az csak azért készült, hogy egyesek megkaparintsák a tojáskivitel monopóliumát.

A kongresszus egyik szónoka Aron Vifor, az egyik bucaresti cég megbízottja kijelentette, hogy a standardizálási törvény alkalmazói mind csirkefogók és tolvajok. Ezzel nem akarja a személyeket aposztrofálni, hanem a törvény maga úgy van megszerkesztve, hogy azt tisztességesen alkalmazni nem lehet. A felszólaló élesen támadta a Löbel és Christmas céget, amely ma a kezében tartja a tojáskiviteli monopóliumot.

A felszólalók részéről előterjesztés történt, hogy amennyiben a kormány nem helyezné hatályon kívül a tojástandardizálási törvényt úgy az összes exportőrök lépjenek sztrájkba.

Erdekes, hogy az erdélyiek teljesen távollattartották magukat ettől a kongresszustól, a szindikátussal pedig, amely a Nemzeti Kiviteli Intézet mellett működik, még a mai napig sem állapodtak meg. A panaszosok régáti és bukovinai exportőrök, akik még mindig tiltakoz-

nak, annak ellenére, hogy a kormány gazdasági bizottsága legutóbb 60 százalékkal leszállította a tojás kiviteli illetékét.

* A kolozsvári Schreiber-bankbizományi cég közli, hogy a Ministerul Industriei si Comertului, Bucuresti, 17909-1931. sz. engedélye, továbbá az erdélyi Directoratul Ministerial 8038-1931. sz. engedélye alapján jogosítva van bel- és külföldi, államilag garantált értékpapirokat eladni. Fenti cég kifejezetten közli továbbá, hogy kizárólag a román, francia és belga, stb. államok által garantált értékpapirokat forgalmaz, mely állampapírok Bukarest, Páris és Bruxelles, stb. értéktőzsdéin hivatalosan jegyeztetnek. Továbbá azt közli fenti bankcég, hogy a felsorolt értékpapírok francia frankban, stb. kamatoznak, mely kamathozamot a kibocsátó, (román, francia, belga, stb.) államok garantálják. Minden román, francia, belga, angol, vagy svájci bank készségi fog afelől felvilágosítást nyújtani, hogy forgalmazott értékpapírok a létező legjobb és Európában közkedő állampapírok. Miután kizárólag államilag garantált értékpapírokról van szó, azok beszerzése kizárólag a bel- és külföldi értéktőzsdéken történik, ahol azokat naponta hivatalosan jegyzik.

* A budapesti postaigazgatóság közli, hogy a Romániában megjelenő hírlapok és folyóiratok július hó 1-től a magyar pósthivatalok útján is megrendelhetők.

Már csak **14 nap**

Főnyeremény Lei: **1,000,000**
Nyeremények összege Lei: **4,000,000**
az Albina Bank által garantált
Kolozsvári Mentő Sorsjegy huzásáig

Égész sorsjegy ára 100 Lei, fél sorsjegy ára 50 Lei, postai megrendeléseknél 19 Lei portóköltségekre hozzáadandó. Sorsjegyek kaphatók tőzsdékben, bankokban, üzletekben, urcai árusoknál. — Főbizománys: Brassóban **Derzsy Géza** nyug. ig. Strada de Mijloc 163, Bukarestben **B. Saharovi** Strada Sf. Apostoli 28, **Központi Sorsjegy Iroda** Cluj, Strada Memorandului 16. szám alatt. Szg. 2138

Keleti levelek

14.

Irja: **Baktay Ervin**

Bazár-élet — Majmok

Nincs is az indus iparosnak egyéb hibája, csak az, hogy a munka elkészítésének beígért határidejét rendszerint nem szokta betartani. A nyakára kell járni, vagy a házba hozatni, ha az ember azt akarja, hogy idejére elkészüljön a rendelt holmi.

Van egy indus adoma, amely csakugyan é ben trovafo, si non é vero. Egyszer egy derék indus elment az asztalához és egy ágyat rendelt. (Ez itt igen egyszerű munka: négy láb és négy összekötő léce az egész, a vázat hevederrel, vagy madzaghálózattal fonják át.) A mester elvállalta a munkát. A rendelő úgy pár hónap múlva megint elcsát a bazárba és érdeklődött az ágya iránt. A mester rámutatott egy pár fadarabra és megnyugtatta kliensét, hogy az anyag már megvan. Multak a hónapok, majd az évek, de az ágy még mindig nem készült el. Végül a rendelő meghalt, de előbb meghagyta fiának, hogy annak-idején egy ágyat rendelt, ne feledkezék meg róla. Akkor aztán a fiu járt bizonyos időközökben az asztalához. Csakhogy a fiu ifjabb lévén, temperamentuma türelmetlenebbé tette és egy rövid pár év múlva kifakadt, hogy mégis csak hallatlan, mikor lesz már kész az ágy? Erre a mester dühbe gurult, odavágta elébe a gyalulatlan fadarabokat és ráüvöltött a boldogtalannak:

— Vidd más asztalához, én nem dolgozom olyan bolondoknak, akiknek minden olyan sietős!

Legveszedelmesebb része a bazárnak a szőnyegüzlet. Oly remek szőnyegeket, himzéseket párnákat, terítőket és disztárgyakat lát ott a szépérzékkel megáldott járókelő, hogy igazán a legnagyobb önuralomba kerül, ha el tud sétálni az egyetlen nagy kirakathoz hasonló boltocská előtt. És ez a veszedelem felkeresi az embert még az otthonában is. Ha egyszer kiszagolták, hogy az illető érdeklődik az ilyes dolgok iránt, időről-időre beállít házába a vándor szőnyeg- és diszmuárus, a kaprávála. Hiába szabadkozunk, a kaprávála, aki rendszerint másodmagával rója a várost, kijelenti, hogy éppen csak meg akarja mutatni holmiját, a világot sem kell vásárolni. És már le is ül a földre, kibontja batyuját és mükiállítást rögtönöz. Szébbnél-szebb kasmiri és ladáki himzések, terítők és szőnyegek kerülnek elő, míg a másik fickó rézből, ezüstből készült, türikizzel kirakott dobozkat, borostyánkőből, vagy egyéb mta-

tós anyagból való nyakláncokat, karperceket rak a földre. A kaprávála többnyire kasmiri, ladáki és tibeti kézműárukkal kereskedik. Minden esztendőben felrándul Kasmirba és a tibeti határszél hegyei közé és elegendő árut vásárol össze. Elképzelhető, mennyit kap a munka készítője, mikor a kapráválatól is nagyon olesón lehet vásárolni.

De ki kell tanulni a módját. Mert a kaprávála elvből kétszer-háromszor annyit kér minden holmijáért, mint amennyiért végül mégis odaadja. Ha huzsonöt rupiát kér egy himzett terítőért, nyugodtan nyolcat ígerek. Erre ő homlokához emeli a kezét és sértődött hangon így szól: „Szalám, saheb!”, ami annyit jelent, mintha hasonló körülmény közt azt mondaná valaki magyarul, hogy „alászolgája”. Egyben el is csomagolja a kérdéses holmit, mint aki beszélni sem akar róla többet. Hanem egy idő múlva, mikor az ember más holmit nézeget, megint előszedi az előbb már le-tárgyalt terítőt, odateszi az éppen szóbanforgó tárgy mellé és megkérdezi, hogy mennyit ad a saheb a kettőért együtt. Fő, hogy az ember ne felejtse el, mennyit ígért az előbb és a két tárgyért együttvéve is csak annyit ígérjen, hogy voltaképpen megmaradjon az először ajánlott ár mellett. Így megy ez a játék jóideig, végül a kaprávála felkap még valami harmadik darabot is, odateszi a másik két tárgy mellé és olesóbb árat mond az egészre, nyilván azzal a szándékkal, hogy ne derüljön ki, mennyit enged az először mutatott holmi árából. De ha túl kevésnek találja a felkínált összeget, akkor becsomagol és úgy tesz, mintha távozni készülné. Pedig ki van zárva, hogy elmenjen. Ha semmiképpen sem akar alábbszállani áraival, legjobb faképnél hagyni. Akkor vagy visszahívja a vevőt, vagy tényleg elmegy, de két-három nap múlva ismét megjelenik és odaadja a portékát olesóbban. Ha körülbelül haramdát kínáljuk a kért összegnek, majdnem biztosak lehetünk benne, hogy egy-két rupiát hozzácsapva az először mondott árhoz, megkapunk mindent. És azzal sem lehet lerázni a kapráválat, ha arra hivatkozunk, hogy momentán nincs felesleges pénzünk. Hajlandó ő hitelre is adni, csak irást kér. A hitelező nyugodt lehet Indiában, itt még létezik az adósok börtönének nemes intézménye, ha valaki nem fizet, szépen lecsukják egy-pár hónapra.

Insectomor-ot elpusztít legyet, szunyogot, poloskát, bolhát, svájbogarat

INSECTOMOR

Vezérképvislet és lerakat:
I. E. COCKHILL & Co.
BUCUREȘTI,
Str. Barației 35, Etaj I.

Most

Sulyos vereséget szenvedett a III. kerület proficsapata Nagyváradon

A Hungária eldöntetlenül játszott az Universitate ellen

Románia footballsportja jelentős sikereket könyvelt el tegnap. Nagyváradon a magyar kupagyőztes III. kerület csapata hatalmas vereséget szenvedett a NAC kitiűnő együttesétől. Kolozsváron pedig sorvány eldöntetlennel kellett megelégednie a Hungáriának az egyetemi együttesrel való összecsapásban. Ha tekintetbe vesszük, hogy a felsorolt csapatok a magyar football legkiválóbb reprezentánsai, akkor tisztán áll előttünk a tegnapi nagyszerű eredmények jelentősége.

Az óbudaiak nagyarányú veresége és a Hungária felsikere, mely vereségnek is beillik egy ilyen valóban világmárkás csapat részére,

nem azt jelenti, hogy a magyar labdarugás letört, hanem a romániai, helyesebben erdélyi footballsport felzárkózása van a magyar nívóra.

Ez a gyors eredményesség pedig igazolja, hogy mennyire helyes volt a szoros kapcsolat felvétele a fejlett magyar labdarugással. Az elbizakodásért azért kár volna. Egyelőre még sokat tanulhat a tanítvány a mestertől, de ha ilyen tempóban haladunk, akkor a legszebb reményekkel nézhetünk a labdarugásunk fejlődése elé. Részletes telefonjelentéseink az alábbiakban számolnak be a nagyérdeklőségű mérkőzésekről:

NAC.—III. kerület 6:2 (2:2)

Nagyvárad, június 22.

A nap legnagyobb szenzációja. A magyar kupa győztese jól játszott, azonban a NAC nagyszerű csatársorának nem tudott a védelme ellenállni. A gólok a következő sorrendben estek: a 4-ik percben Borbély, a 14-ikben Rónai, két perc múlva Kocsis, majd a 16-ik percben Fenyvesi egyenlített.

A második féldobban a briliáns formában játszó nagyváradai csatársor valóságos gólzáport zúdít a vendégcsapat kapujára. A 7-ik és 30-ik percben Kocsis, a 40-ik percben Bodola, majd egy perccel a befejezés előtt újra Kocsis terheli góllal az óbudai hálót.

A szenzációs mérkőzést Balog bíró vezette.

Hungária—Universitate 1:1 (1:0)

Kolozsvár, június 22.

A magyar ligabajnokság második helyezettjének vendéglátéka óriási érdeklődés mellett folyt le. Ötezer néző jelent meg a meccsen, mely viharos időjárás mellett indult, majd csendes esőben folytatódott.

A Hungária Hirzer és Hauer nélkül játszott, akiknek helyén Varga és Sebes szerepeltek. Ilyenformán a csatársor nem volt egységes. Csak a balszárny volt kitiűnő. A Hungária így is technikai és taktikai fölényben volt, melyet az Universitate gyors és lelkes játékkal ellensúlyozott.

A 52-ik percben Barátki rugta a vendégek vezető és egyetlen egyetlen gólját.

A második féldob 6-ik percében Sfera negyven méteres szabadrugását nagy csodálkozásra Ujvári a feje felett hálóbá

engedi. A 10-ik percben Mandl egy ártatlan, erősebb közbelépésére több néző a pályára rohan, a botrány a levegőben lóg, azonban kituskolják a zajongókat a pályáról. Ez az incidens azonban a meccs további képén nyomot hagy. Fővényi bírászkodott.

Brassó válogatott szép játékkal győzött Segesvár-Medgyes-Székelyudvarhely válogatott csapata ellen.

Eredmény 4:3 (3:1)

Brassó, június 22.

A segesvári kerület csapata nem tartott triált. Az együttes ezen a mérkőzésen játszott először együtt és így a körülményekhez képest elég jó volt. Néhány poszton feltétlenül kell cserélni az embereket (balfedezet, balszélső) és akkor a csapat megfelelő lesz. Az eredmény hűen fejezi ki az erőviszonyokat. A bíró kitiűnő.

BMTE—Olympia 1:0 (1:0). Bíró Mak-kai.

V. A. C. komb.—Unirea komb. 3:0 (0:0)

Temesvár:

TMTE—AMTE 4:3 (2:2). A mérkőzés jövedelmét a munkanélküli footballisták segélyezésére fordították.

Freidorf—Kadima 5:0 (1:0).

Vultur—Gyapjuipar 4:2 (2:0).

Resica:

UDR—Banatul 9:1 (3:1).

Szatmár:

Szatmári kombinált—Romániai Munkásválogatott 4:1 (3:1). A munkásválogatott nagyváradiakból, kolozsváriakból és szatmáriakból állott. Arad, Temesvár és Brassó nincsenek képviselve a csapatban, ugyancsak Marosvásárhely sem.

Nagyszalonta:

Gyulai AC—Corvin 3:1 (1:1). Nemzetközi mérkőzés.

Aradon csak triálmérkőzés volt.

Fogaras:

Fagarasul SC—Ivria (Brassó) 2:1 (1:1).

Nagyszében:

Szombaton: NSE—CFR Piski 3:1.

Vasárnap: Soimi—CFR Piski 7:3.

Petrozsény:

Budai „11”—Jiul 3:0. (1:0). Előző nap Vulkánban a Minerul SC ellen 3:3 (3:0) arányban eldöntetlenül mérköztek a budaiak.

Szamosujvár:

Sparta—Unirea (Gyulafehérvár) 3:2 (1:0).

Újra győzött a Bocskai az északi turán

Helsingborg, június 22.

A skandináv turán levő Bocskai csapata Helsingborg válogatottját tegnap 3:2 (2:1) arányban verte.

↓ A Nemzeti nagy veresége Pozsonyban. Pozsonyból táviratozzák: A Bratislava—Nemzeti mérkőzés 5:2 (2:2) arányban végződött. A Nemzeti góljait Szeucs, a győztes együttes góljait Uher (2), Serba (2) és Horhi rugták.

Budapest:

UTE—Ausztria vízipóló mérkőzés 14:0. (7:0).

MAC—FTC 6:0 (3:0).

Németország—Norvégia válogatott labdarugómérkőzése 2:2 (1:1). A meccs Oslóban folyt le.

A budapesti nemzetközi atlétikai viadal eredményei

Budapest, június 22

Az MTK nemzetközi atlétikai versenye nagyszámú közönség előtt folyt le tegnap a következő eredményekkel:

100 m. síkfutás: 1. Engel (Prága) 10.9 mp., 2. Gerő 10.9 mp. — Sulydobás: 1. Darányi 14.73 m. — 400 m. síkfutás: 1. Zsitvay 50.2 mp. 2. Fischer (Prága) 50.5 mp. — 1000 méteres síkfutás: 1. Barys 2 p. 30 mp. Országos rekord. — Magasugrás: 1. Késmárki 185 cm. — 110 m. gát.: 1. Kovács 15.8 mp. — 200 m. sík: 1. Engel (Prága) 21.6 mp. — 4x1500 m. staféta: 1. MTK 17 p. 40.4 mp. — Rudugrás: 1. Koreysz (Prága) 580 cm. 2. Karlovics 360 cm. — 4x100 m. staféta: 1. UTE 43.4 mp. — 3000 m. sík: 1. Kosciak (Brünn) 9 p. 01 mp. 2. Krizsán 9 p. 01.8 mp. — Gerely: 1. Takács perc 35 mp. Országos rekord.

Debrecenben a tegnap megtartott atlétikai verseny szencziájára Remetz közvetítése, melyben 48.83 m.-el új országos rekordot állított fel.

Footballabdák I-a

1/150, 1/200, 1/250, 1/300 gummival

5 mecs labda Lei 410

Viszonteladónak kedvezmény

GELLER-nél, Brassó, Str. Reg. Ca-rol (Kapu-utca) 36.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzteri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Kertipadok, kertitömlők, vízmentes ponyvák, kutszivatytyuk. Jul. Teutsch, műszaki áruakktár, Kapu-utca 57.

Arkoson (Sepsiszentgyörgy mellett) egy kastélyszűri urilakás 7 hold belsőséggel, 59 hold erdővel együtt eladó. Alattentésére és fajbaromfi tenyésztésre kiválóan alkalmas. Érdeklődni lehet dr. Barabás és Sipos. Sepsiszentgyörgy.

Brassóban, forgalmas helyen 6 szobás lakóház, üzlethelyiséggel, elköltözés miatt azonnal eladó, közvetítők díjazatlanak. Széles-ucca 14. 13513

2 évig használt 4 lóerős cséplőgarnitúra, traktorral, 200000 lejért eladó. Türekös, Pál szikvizgyár. 13510

2 hónapos „Cocker-Spaniel” vadászkutyák olcsón eladók. Brassó, Katalin-ucca 10. 13530

JÉGSZEKRENYEK Kertész-nél, Targumures. Kivánatra árjegyzék. Brassói lerakat Pit-tes Pálnál. 12611

Próbálja meg a nyári tüzelését a mi fenyőhulladékunkkal, rövid ideig tartó erős tüzet ad, főzésre a legalkalmasabb tüzifa. Kocsis A. és Fiai, Brassó, telefon 187.

Traktorok, cséplők, elevátorok, motorok, hengerek, sziksziták és mindenféle malmi gépeket olcsón szállítunk. Friedrich-gépgyár, Temesvár. 13592

Allást nyer

Kertészegédet és virágkötőzést azonnalra felvesz Harsányi kertész Szatmár, Rákóczi-ucca 41. 13576

Vendéglőbe kiszolgálóként — magyar-német-román nyelvtudással — azonnalra felvétetik. Brassó, Vasut-ucca 32. 13593

Allást keres

Fényképész 16 évi gyakorlat-tal vezető állást, esetleg műtermet bérbe keres. Bölöni István Kézdivásárhely. 13585

Lakás

Kiadó villa a szentekersztbányai Dobogó-fürdőn. A székegyudvarhelyi ref. kollegium 4 szobás nyaralója butorozva, a legszebb fényördő, patak és kitiűnő szénsavas borvizkút és fürdő mellett kádó. Autóbusz közlekedés Udvarhely, Csikszreda és Homoród-Oklánd felől. Feltételek megtudhatók Szabó Árpád gazdasági felügyelőtől Udvarhelyt, szobán, vagy levélben. 13514

Kiadó üzlethelyiség, csatlakozó 2 szoba, fürdőszobás lakással, vagy anélkül Brassóban forgalmas helyen, Mihail Viteazul 8 (volt Gyár-út). Érdeklődni ottani vendéglőben. 13528

Butorozott szoba teljes ellátással 1 és 2 személynek kiadó. Ugyanott házikoszt háznál és kihordásra kapható. Brassó, Fekete-ucca 20. Pildner penzió. 13591

Vegyés

Jóforgalmu speciál trafikhoz pénzestárs kerestetik. Cim 13547 sz. alatt a brassói kiadóban.

NYARALÓK FIGYELMEBE! Brassói uri családnál egy személy, kizárólag nő, lakást és teljes ellátást kaphat. Cim 13504 szám alatt a brassói kiadóban.

Házasság

42 éves hivatalnok, olyan intelligens, csinos és abszolút kifogástalan nő ismeretségi kerés, aki a Bicsérdy-musnak hiva. Vagyon nem határoz. Diszkreció biztosítva. Levelet dupla borítékba, „Természetes élet” jellegre e lap kiadóhivatalába kérem küldeni

Érettségizett, 400 holdon gazdálkodó 30 éves, jómegtelenesű fiatalember vagyok. Házasság céljából megismerkednék háziasan nevelt urileánnyal. Teljes című levelet, lehetőleg fényképpel ellátva „Komoly szándék” jellegre a brassói kiadóba kérek

Lesújtva a szív legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyájunk által forrón szeretett legjobb gyermek, anya, feleség, testvér, sógornó és rokon

KLEIN IZSÁKNÉ

született KLEIN BELLA

29 éves korában folyó hó 20-án sulyos műtét, s rövid szenvedés után Párisban jobblétre szenderült.

Drága halottunkat folyó hó 21-én Párisban, a messzi idegenben helyezték örök pihenőre.

Nyugodj csendesen a távoli idegen rögök alatt.

Brassó, 1931. június 22.

A gyászoló család.

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

BRASSÓI LAPOK nyomdavállalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokra negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Dás: Str. S. Barnaúju 10. (Osz-tian Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérmegye részére. Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámín Árpád. Szentgyörgy-ú. 6. — Nagyszében: Str. Turulului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Rákóczi-ut 37. (Kertész László) — Szatmár- és Máramarosmegyék részére. — Szilágyosnyó: (Helperin Ernő) — Temesvár: Gyárvaros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Denes József).